

Kolin kansallispuiston yritystutkimus 2009–2010

Översättning: Tmi Pimma Åhman

Kansikuva: Lumikenkäily on yhä suosituampi talvinen liikuntamuoto Kolilla.
Paha-Kolin laelta ihailtaan tykkylumisia maisemia.
Kuva: Karelia Expert Matkailupalvelu Oy / Keijo Penttinen.

© Metsähallitus 2010

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-834-3 (pdf)

Mari Laukkanen

Kolin kansallispuiston yritystutkimus 2009–2010

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

 METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	Marraskuu 2010
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	5141/52/2010
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Kolin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Kolin kansallispuisto FI0700010 (SCI)		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ	Mari Laukkanen		
JULKAISUN NIMI	Kolin kansallispuiston yritystutkimus 2009–2010		
TIIVISTELMÄ	<p>Yritystutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa niistä Kolin kansallispuistossa ja sen läheisyydessä toimivista yrityksistä, jotka käyttävät toiminnassaan kansallispuistoa ja muita Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita. Yritystutkimuksessa kartoitettiin kansallispuistoon liittyviä kehittämistarpeita ja selvitettiin alueen yritys pohjaa sekä paikallisen yhteistyön toimivuutta. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään kansallispuiston hoidon ja käytön suunnittelussa, virkistyskäytön kehittämisessä sekä Kolin–Ruunaan alueelle vuonna 2010 valmistuvassa luontomatkailevuunnitelmassa.</p> <p>Yritystutkimukseen osallistui 39 Lieksan ja sen lähikuntien alueella toimivaa yritystä, joista 22 oli käyttänyt Kolin kansallispuiston aluetta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kuukauden aikana. Yleisimpiä toimintoja, joita yritykset kansallispuistossa harjoittivat, olivat retkeily, ruoka- ja ravitsemuspalvelut sekä lumikenkäkävely. Puistoa käyttäneistä yritysten asiakkaista valtaosa oli suomalaisia yksityisasiakkaita. Kansallispuistoa oli käyttänyt viimeisten 12 kuukauden aikana kaikkiaan noin 86 000 yritysten asiakasta. Tutkimukseen osallistuneet yritykset olivat varsin pieniä, niissä oli keskimäärin kaksi vakituista työntekijää. Yhteensä Kolin yritystutkimuksessa haastatellut yritykset työllistivät 130 henkilöä.</p> <p>Suurin osa kansallispuiston palveluista ja rakenteista arvioitiin keskinkertaisiksi tai melko hyväiksi. Parhaan arvosanan saivat maiseman vaihtelevuus sekä Kolin sataman alamajan palvelut. Eniten kehitettävää arvioitiin olevan pysäköintipaikoissa, erityistarpeiden huomioon ottamisessa ja yrittäjien tuottamissa palveluissa. Maastopalveluista huonoimman arvosanan saivat polttopuut sekä yleisökäymälät. Tutkimukseen osallistuneet yritykset hakevat tietoa kansallispuistosta useimmin Kolin matkailuyhdistyksen internetsivuilta ja Luontoon.fi-verkkopalvelusta.</p> <p>Yritysten välinen yhteistyö näyttäisi olevan Kollilla lisääntymässä. Nykyisellään yhteistyötä on eniten markkinoinnissa, tapahtumissa ja ohjelmapalveluissa. Yrittäjien keskinäisen yhteistyön parantamiskeinoina nähtiin yhteistyön tiivistäminen, verkostoituminen ja tutustuminen muiden mahdollisuuksiin täydentää omaa palvelutarjontaa. Vastanneiden mielestä yhteistyön pitäisi syntyä luontevasti liiketoiminnan kautta.</p> <p>Yli puolet vastanneista tekee yhteistyötä Ruunaan suuntaan. Melko paljon tai erittäin paljon sitä tekee 17 % vastanneista. Vain noin viidennes pitää yhteistyötä Ruunaan suuntaan tarpeettomana. Kaikki vastanneet yritykset arvioivat toimintansa pysyvän entisellään tai kasvavan tulevaisuudessa. Yritysten henkilöstömäärän kasvu arvioitiin hieman hillitymmäksi, ja suurin osa arvioi yrityksensä henkilöstömäärän pysyvän entisellään. Kun vertailtiin matkailun tulevaisuuden näkymiä eri tasoilla kansallispuistosta maakuntaan, myönteisimpänä matkailun tulevaisuus nähtiin Kolin alueella, jossa 76 % vastaajista arvioi matkailun kasvavan merkittävästi tai jonkin verran.</p>		
AVAINSANAT	Kolin kansallispuisto, yritystutkimus		
MUUT TIEDOT	Yritystutkimus on osa Metsähallituksen hallinnoimaa Koli–Ruunaa luontomatkailevuunnitelma -hanketta, ja sen toteuttamiseen on saatu rahoitusta Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta.		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 147		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-834-3
SIVUMÄÄRÄ	67 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD ESIMERKKI

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	November 2010
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	5141/52/2010
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Koli nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Kolin kansallispuisto FI0700010 (SCI)		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Mari Laukkanen		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Koli nationalpark 2009–2010		
SAMMANDRAG	<p>Syftet med företagsundersökningen var att få information om de företag i Koli nationalpark och dess närhet som utnyttjar nationalparken och andra områden som förvaltas av Forststyrelsen i sin verksamhet. I företagsundersökningen kartlades utvecklingsbehov i anslutning till nationalparken och utredes områdets företagsbas samt hur samarbetet på lokal nivå fungerar. Undersökningens resultat används vid planeringen av nationalparkens skötsel och användning, utvecklingen av parkens rekreatjonsbruk samt i den naturturismplan för Koli–Ruunaa-området som blir klar 2010.</p> <p>I företagsundersökningen deltog 39 företag i Lieksa med närliggande kommuner. 22 av dessa hade använt Koli nationalpark i sin affärsverksamhet under de senaste 12 månaderna. De allmännaste aktiviteter företagen erbjöd i nationalparken var friluftsliv, måltidstjänster och samt snöskogång. Huvudparten av företagens kunder var finska företagskunder. Av företagens kunder hade sammanlagt ca 86 000 nyttjat nationalparken under de senaste 12 månaderna. De företag som deltog i undersökningen var tämligen små och hade i genomsnitt två fast anställda personer. De företag som intervjuades för företagsundersökningen sysselsatte sammanlagt 130 personer.</p> <p>Svararna uppgav att största delen av tjänsterna och serviceanläggningarna var måttliga eller tämligen bra. Bästa vitsord fick det varierande landskapet och tjänsterna i Alamaja i Koli hamn. Svararna ansåg att parkeringsplatserna, beaktandet av specialbehov och de tjänster företagen producerar borde vidareutvecklas mest. Av tjänsterna i terrängen fick brännveden och de allmänna toaletterna det sämsta vitsordet. De företag som deltog i undersökningen söker huvudsakligen information om nationalparken på Koli turistförenings webbsidor och i webbtjänsten Luuntoon.fi.</p> <p>Det verkar som om samarbetet mellan företagen håller på att öka. För tillfället har de mest samarbete när det gäller marknadsföring, evenemang och programtjänster. Förslag på vilka sätt samarbetet mellan företagen kunde förbättras var att man borde göra samarbetet tätare, bilda nätverk och utreda hur man kunde berika sitt programutbud genom samarbete med andra företag. Svararna ansåg att samarbetet borde uppstå på smidigast genom affärsverksamheten.</p> <p>Hälften av svararna samarbetade med aktörer i Ruunaa. Särskilt mycket eller ganska mycket dylikt samarbete hade 17 % av svararna. Endast en femtedel ansåg att samarbete i Ruunaa-riktningen inte är nödvändigt. Samtliga företag som deltog i undersökningen uppskattade att deras verksamhet kommer att fortsätta som hittills eller växa i framtiden. Antalet anställda uppskattades inte öka i samma mån, och de flesta uppskattade att antalet anställda i framtiden är på samma nivå som nu. I en jämförelse av turismens framtidsutsikter på olika nivåer, från nationalparken till landskapet, förhöll man sig på Koli-området positivast till turismens framtid; 76 % av svararna på Koliområdet ansåg att turismen kommer att växa betydligt eller i någon mån.</p>		
NYCKELORD	Koli, nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Företagsundersökningen utgör en del av det av Forststyrelsen administrerade projektet naturturismplan för Koli–Ruunaa-området. För verkställandet av projektet fick man finansiering från Norra Karelen landskapsförbund.		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja 147		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-834-3
SIDANTAL	67 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 YRITYSTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	12
3 TULOKSET	14
3.1 Yritysten taustatiedot.....	14
3.1.1 Yritysten päätoimialat ja toimialue.....	14
3.1.2 Yritysten asiakkaat	15
3.1.3 Yritysten työllisyystilanne.....	16
3.2 Kolin kansallispuiston käyttö	17
3.2.1 Kolin kansallispuiston käyttötavat ja käytön tarkoitus.....	17
3.2.2 Kolin kansallispuiston tarjoamat mahdollisuudet.....	18
3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi.....	20
3.2.4 Tiedonhaku kansallispuistosta.....	23
3.2.5 Luonnon ja kulttuuriperinnön hyödyntäminen	23
3.2.6 Muiden Metsähallituksen hallinnoimien alueiden käyttö.....	25
3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö.....	25
3.3.1 Toimintaympäristö.....	25
3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö.....	26
3.3.3 Kolin ja Ruunaan välinen yhteistyö.....	29
3.3.4 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö.....	30
3.4 Asiakastyytyväisyys	33
3.5 Kestävä luontomatkailu	34
3.6 Tulevaisuus.....	35
3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle	36
4 TULOSTEN TARKASTELU JA YHTEENVETO.....	38
KIITOKSET	41
LÄHTEET	42
LIITTEET	
Liite 1 Kyselylomake	43
Liite 2 Kyselylomakkeen saatekirje	62
Liite 3 Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin	63
Liite 4 Kestävän luontomatkailun periaatteet.....	64
Liite 5 Yritysten ajatuksia oman toiminnan kehittämiseksi	66
Liite 6 Muita toiveita Metsähallitukselle.....	67

1 Johdanto

Koli on yksi Suomen kansallismaisemista. Kolin korkeimman huipun, Ukko-Kolin, laelta avautuva vaara- ja järvimaisema on inspiroinut taiteilijoita ja tuonut alueelle matkailijoita jo 1800-luvun lopulta lähtien. Kansallispuisto Kolille perustettiin kuitenkin vasta vuonna 1991. Kansallismaisema, geologiset arvot, kaskenpolton muovaama kulttuurimaisema, vanhat metsät sekä lehtoalueet ovat Kolin suojeluarvoista tärkeimpiä.

Kolin kansallispuisto oli Metsäntutkimuslaitoksen hallinnassa vuoden 2007 loppuun, jonka jälkeen se siirtyi Metsähallituksen hallintaan. Kansallispuistossa on voimassa Metsäntutkimuslaitoksen tekemä ja ympäristöministeriön vuonna 2004 hyväksymä hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2003–2010. Uuden hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelu on aloitettu 2010. Myös laajemmalle Kolin–Ruunaan alueelle laadittavan luontomatkailusuunnitelman (Laukkanen 2010) valmistelu oli käynnissä, kun tätä yritystutkimusta tehtiin. Yritystutkimus on ajoitettu niin, että sen tuottamia tietoja voidaan tuoreeltaan hyödyntää sekä luontomatkailusuunnitelmassa että Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Metsäntutkimuslaitos on yhteistyössä yliopistojen kanssa toteuttanut Kolin alueella yritystoimintaan ja kävijöihin liittyviä tutkimuksia. Sorsa (2002) on tutkinut yrityksiä kestävän matkailun toimeenpanijoina, Pyykkö (2005) Kolin kesämatkailijoiden profilointia ja segmentointia ja Kangas (2006) matkailijan roolia kestävässä matkailussa. Pohjois-Karjalan laajuisesti on myös selvitetty ulkoilureitteihin tukeutuvaa luonnon virkistyskäyttöä ja luontomatkailun taloudellisia vaikutuksia (Koskinen 2009). Metsähallitus toteutti Kolin kansallispuistossa kävijätutkimuksen kesällä 2009 (Tahvanainen 2010).

Yritystutkimus on osa Metsähallituksen hallinnoimaa Koli–Ruunaa luontomatkailusuunnitelma -hanketta, ja sen toteuttamiseen on saatu rahoitusta Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta.

2 Yritystutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Kolin kansallispuiston luontoarvot ovat moninaiset: vaaraluonto, lehdot, kaskikulttuuri ja perinne-maisemat antavat alueelle oman leimansa. Kulttuuriperintö on vahvasti läsnä Kolilla, jonka maisemat ovat innostaneet niin kuvataiteilijoita kuin säveltäjiäkin 1800-luvun lopulta saakka.

Koli on jo vuosikymmeniä ollut merkittävä matkailukohde. Kansallispuisto perustettiin Kollille vasta 1991. Kansallispuisto on vain yksi osa matkailullista Kolia, vaikkakin kansallispuiston alueelle sijoittuu pääosa tunnetuimmista Kolin kohteista. Pohjois-Karjalan matkailustrategiassa Koli-brändi on nostettu maakunnan ainutlaatuisen luonto- ja kulttuuriperustan ohella osaksi matkailun visiota. Koli on mainittu strategiassa tärkeimpänä matkailukeskukseksi (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007). Kolin alueelle on laadittu matkailun Master Plan vuonna 2007. Suunnitelmassa Kolin alue nähdään erityisesti luontomatkailukohteena, jossa kansallispuisto ja kansallismaisema toimivat vetovoimatekijöinä (Lieksan kaupunki 2007). Kolin kansallispuistolle myönnettiin vuonna 2007 Euroopan kansallispuistoliiton kestävän matkailun mallialue-sertifikaatti, European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas.

Kansallispuisto sijaitsee noin 70 kilometriä Joensuusta pohjoiseen, valtatie 6 läheisyydessä (kuva 1). Koli on helposti saavutettavissa henkilöautolla, mutta julkisen liikenteen yhteydet ovat huonot lukuun ottamatta Kolin ja Joensuun väliä liikennöivää taksipalvelua. Talviaikaan Koli yhdistyy Lieksan keskustaan Pielisen jäätien kautta.

Kolin suosituin nähtävyys on sen korkein huippu Ukko-Koli ja sen päältä avautuva maisema. Melkein kaikki Kolin kävijät (89 % kesän 2009 kävijätutkimuksen perusteella, Tahvanainen 2010) käyvät huipulla, jonka läheisyydessä on muista nähtävyyksistä mm. Uhrihalkeama. Kansallispuiston perinnemaisemiin ja -kulttuuriin voi tutustua monessa kohteessa. Puiston pohjoisosassa Vaaralan, Ollilan ja Mattilan tilat muodostavat perinnepihojen kokonaisuuden, eteläosassa mm. Lakkalan ja Seppälän pihapiirit ovat tutustumisen arvoisia.

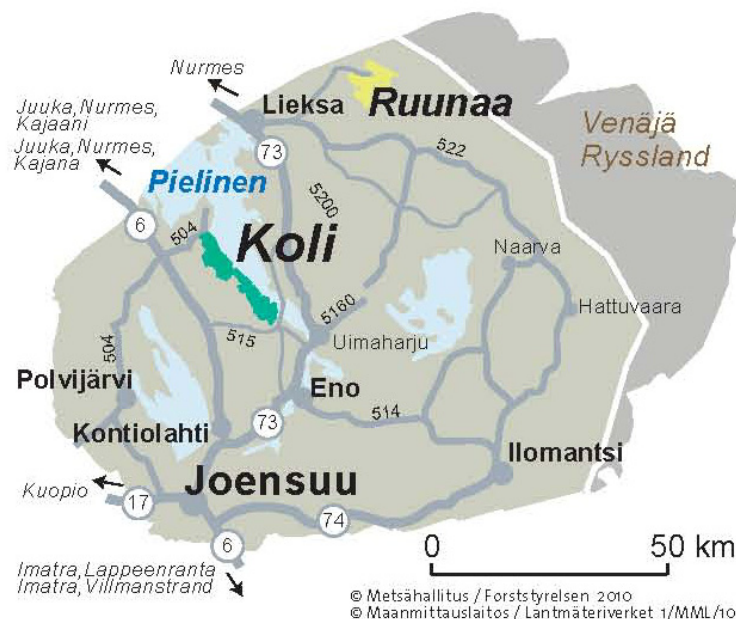
Ukko-Kolin palvelukeskuksessa ovat käytettävissä Luontokeskus Ukon lisäksi Hotelli Kolin sekä Retkituvan palvelut. Nykyinen hotelli on rakennettu vuonna 1969 ja sitä laajennettiin 1987. Ensimmäinen laskettelurinne avattiin Kollille jo vuonna 1937. Ukko-Kolin rinteet sijaitsevat Hotelli Koli Oy:n vuokraamalla, kansallispuistoon kuuluvalla alueella. Kansallispuiston ulkopuolella matkailutoimintojen pääosa sijoittuu Loma-Kolin alueelle kansallispuiston pohjoispuolelle sekä Kolin kyläkeskukseen. Myös Kolinportin alueella ja Vuonislahdessa on matkailutoimintaa. Kolin alueella toimii aktiivinen alueellinen matkailuyhdistys, Kolin matkailuyhdistys ry, joka hoitaa osin mm. alueen matkailun markkinointia ja tapahtumien järjestämistä sekä ylläpitää Kolia ja sen palveluja esitteleviä internetsivuja. Matkailuyhdistys on viime aikoina laajentanut toimintaansa myös laajemmalle Kolin ympäristöön. Metsähallituksen luontopalvelut on matkailuyhdistyksen jäsen.

Vuonna 2009 kansallispuiston käyntimäärän laskettiin olleen 127 500 käyntiä. Silloin tehdyn kävijätutkimuksen mukaan (Tahvanainen 2010) pääosa Kolin kansallispuiston kävijöistä on kesällä päiväkävijöitä ja käynti puistossa kestää keskimäärin kolme tuntia. Vaikka Koli onkin useille vierailijoille lyhyen päiväretken kohde, saavutaan alueelle silti suunnitellusti. Vain 10 prosentille kävijätutkimukseen osallistuneista Koli oli ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella. Kävijätutkimuksen mukaan kesäajan suosituimpia aktiviteetteja ovat

kansallispuistossa kävely, maiseman katselu ja luonnon tarkkailu. Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten arvioitiin vuonna 2009 olevan kokonaistulovaikutuksestaan 5,3 milj. euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutuksiltaan 70 henkilötyövuotta (Metsähallitus 2010).

Kansallispuistossa on polku- ja latuverkosta noin 70 kilometriä (taulukko 1). Puiston polkureitistö liittyy pohjoisen suunnasta tulevaan UKK-vaellusreittiin. Osin puiston alueella sijaitsee Vuoden retkikohteeksikin (2007) valittu Herajärven kierros, noin 40 km pitkä reitti, jonka jatkeena etelässä on Joensuuhun johtava Kolinpolku. Herajärven kierroksen laajentamiseksi on parhaillaan käynnissä hanke. Kansallispuiston ladut ovat osa laajempaa Kolin latuverkosta. Puiston alueella sijaitsee myös laskettelurinteitä. Kansallispuistossa tai sitä sivuten järjestetään erilaisia tapahtumia kulttuuritapahtumista (taidenäyttelyt ja konsertit sisätiloissa ja ulkosalla) retkeilyyn (Kolin retkiviikko) ja urheiluun (Ahmanhiihto, Kolin maisemahiihto, Vaarojen maraton).

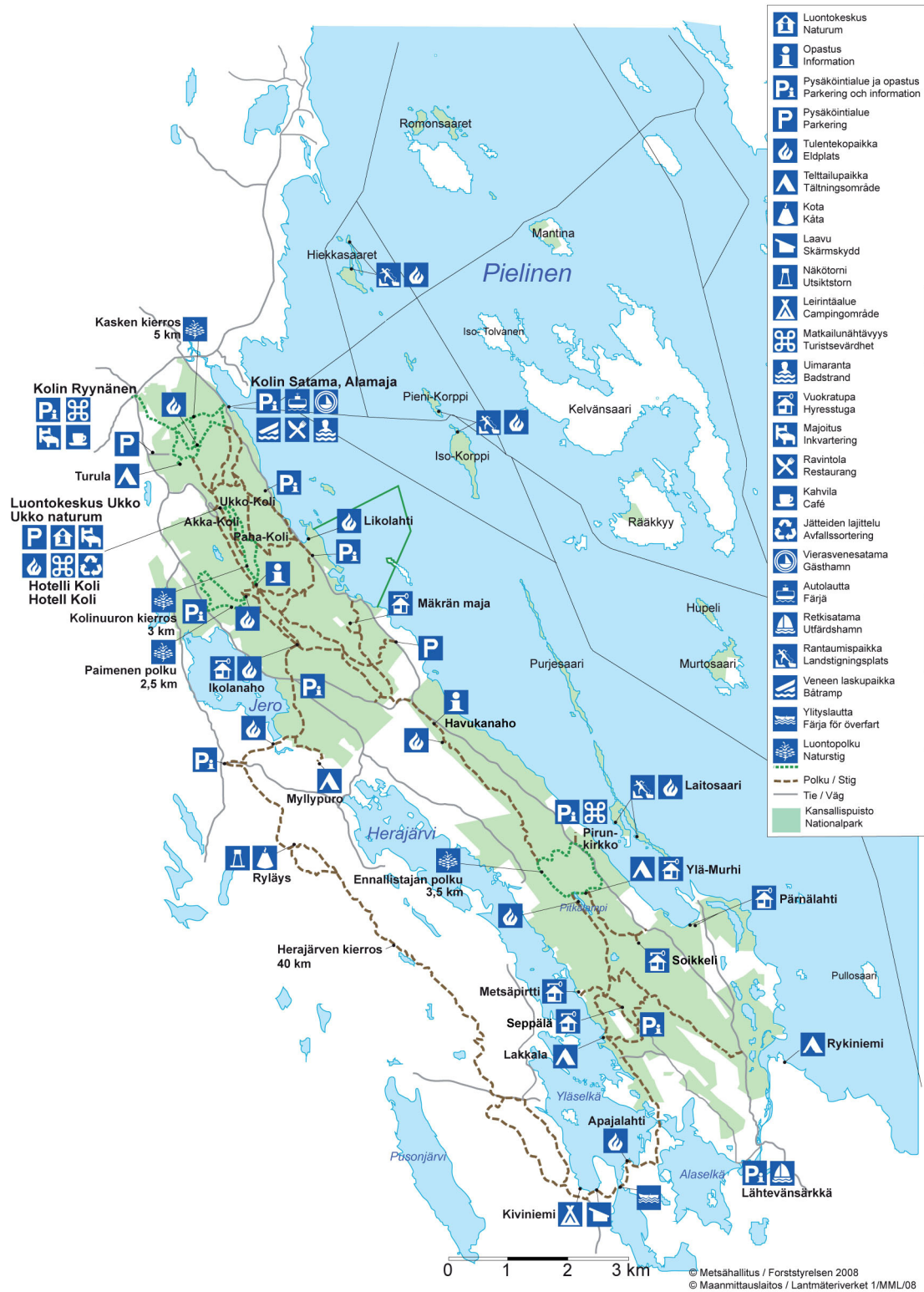
Kolin kansallispuiston ja luontokeskus Ukon ylläpitokustannukset ilman henkilöstökuluja ovat noin 180 000 euroa vuodessa. Perusrahoituksen ohella hanketoiminnalla on suuri merkitys kansallispuiston toiminnan kehittämisessä. Kolin–Ruunaan alueen luontomatkailusuunnitelma -hankkeen ohella yritystutkimusta tehtäessä oli käynnissä useita hankkeita, joissa Metsähallitus on osallisena: Kestävä Koli (EAKR), NEED (Interreg IV B), Kolin kansallispuiston perinnerakennusten kunnostus (Pohjois-Karjalan ELY-keskus) ja Herajärven kierroksen laajennus (EAKR).

Kuva 1. Kolin kansallispuiston (vihreä alue) sijainti. Kuvasta käy ilmi myös Ruunaan retkeilyalueen (keltainen) sijainti. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Taulukko 1. Kolin kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot v. 2009–2010.

KOLIN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	Perustettu v. 1991 ja siirtyi Metsäntutkimuslaitokselta Metsähallituksen hoitettavaksi v. 2008 alusta.
Sijainti	Pohjois-Karjalassa, Lieksan ja Joensuun kaupunkien ja Kontiolahden kunnan alueella (Joensuun ja Enon kuntaliitos vuonna 2009).
Alueen pinta-ala	30 km ²
Käyntimäärä	– Kansallispuisto 127 500 käyntiä/vuosi (2009) – Luontokeskus Ukko 46 000 käyntiä/vuosi (2009) – Käynnit painottuvat Ukko-Kolille ja sen lähiympäristöön
Palvelut	– Kansallispuistossa polku- ja latuverkosta noin 70 km. Useita luontopolkuja. Polut vaikeusasteeltaan vaihtelevia. Yksi esteetön polku näköalapaikalle – Pysäköintialueet tärkeimpien reittien lähtöpisteissä – Puiston alueella 22 tulentekopaikkaa, viisi telttailupaikkaa sekä kuusi vuokratupaa – Roskaton retkeily voimassa alueella, jätteiden keräilypisteitä luontokeskuksen ja pysäköintialueitten yhteydessä – Vedenottopisteet: alueella on useita kaivoja ja lähteitä, joiden vesi suositellaan kuitenkin keitettäväksi – Ravintola- ja kahvilapalveluita, majoituspalveluita ja ohjelmalveluita sekä kansallispuistossa että lähialueella.
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, tutkimus, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu/matkailu, ympäristökasvatus, marjastus, sienestys
Erityistä	Kolin kansallispuisto hyväksyttiin European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas -ohjelmaan 2007.
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Alueen voimassa oleva hoito- ja käyttösuunnitelma vahvistettiin vuonna 2004. Uusi hoito- ja käyttösuunnitelma valmistuu vuoden 2011 loppuun mennessä.

Kuva 2. Kolin kansallispuisto palveluineen. Kartta oli kyselylomakkeen liitteenä. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Yritystutkimuksen kohderyhmänä olivat Kolin kansallispuistoa hyödyntävät ja kansallispuiston läheisyydessä olevat luontomatkailuyrittäjät ja muut Kolin alueen matkailutoimijat (yhdistyksiä ja muita yhteisöjä). Kolin alueen käytön suunnittelun tueksi haluttiin kartoittaa muidenkin toimijoiden kuin varsinaisten yrittäjien näkemyksiä. Tuloksissa ei ole eroteltu yrittäjiä ja muita toimijoita.

Tutkimus toteutettiin postikyselynä, jossa tarjottiin mahdollisuutta täyttää lomake joko itsenäisesti tai haastattelijan avustuksella. Aineiston keruun ja tallennuksen toteutti Mari Laukanen. Tutkimuksen otokseen yritykset määritti ja kysymysten asetteluun osallistui kirjoittajan lisäksi Metsähallituksen luontopalvelujen sikäläinen virkistyskäyttöhenkilöstö. Kyselylomakkeelle lisättiin myös muutamia alueen matkailuun yleisemmin liittyviä kysymyksiä Kolin–Ruunaan alueen luontomatkailusuunnitelma -hankkeen ohjausryhmän kommenttien perusteella.

Kyselylomake (liite 1) postitettiin yhteensä 76 matkailutoimijalle. Listalla oli mm. majoituspalveluiden tarjoajia, ohjelmapalveluyrityksiä ja matkailun käyntikohteita. Yksittäisten mökkien vuokraajia ei otettu otokseen mukaan. Alkuperäistä otosta täydennettiin tutkimuksen edetessä muutamalla toimijalla. Lomakkeen mukana oli saatekirje (liite 2), jossa kerrottiin yritystutkimuksesta ja käynnissä olleesta luontomatkailusuunnitelman valmistelusta. Lomakkeen mukana oli myös Kolin kansallispuiston kartta (kuva 2) ja palautuskuori niitä varten, jotka halusivat palauttaa kyselyn ilman haastattelua. Tutkimusaineistoa kerättiin marraskuulta 2009 helmikuulle 2010. Vastaukset saatiin 39 toimijalta. Haastatteluista 20 kpl tehtiin kasvotusten ja 2 puhelimitse, 17 vastauslomaketta palautui ilman haastattelua.

Otanta oli varsin laaja eivätkä kaikki yritykset kokeneet kyselyn liittyvän omaan toimintaansa. Muutamia toimijaa kieltäytyivät suoralta kädeltä vastaamisesta. Kieltäytymisen syyt olivat Kolin kansallispuiston vähäinen merkitys yrityksen toiminnalle (2 mainintaa) ja toiminnan vähyys tai suunnitelmat toiminnan lopettamisesta piakkoin (2 mainintaa). Jotkut myös kokivat tutkimuslomakkeen turhan raskaaksi, eivätkä siten jaksaneet tai ehtineet vastata (3 mainintaa). Osa toimijoista jätti lomakkeen palauttamatta, vaikka eivät suoraan vastaamisesta kieltäytyneetkään. Vastausprosentti on lähetettyjen lomakkeiden ja vastausten suhteena laskettuna 51 %. Muutamassa tapauksessa vastaaja edusti useampaa kuin yhtä matkailutoimijaa. Osassa näistä tapauksista vastaukset saatiin vain yhdellä kyselylomakkeella, joten aineisto on hieman edustavampi, kuin mitä vastausprosentti antaa ymmärtää. Koska kieltäytyneissä oli etenkin yrityksiä, joiden oman toiminnan kannalta kansallispuistolla ei nähty olevan paljon merkitystä sijainnin tai oman toiminnan luonteen vuoksi, edustaa aineisto melko hyvin niitä yrityksiä, jotka hyödyntävät kansallispuistoa toiminnassaan merkittävästi. Kolin alueella on viime vuosina ollut käynnissä useita kyselytutkimuksia. Tämä vaikutti varmasti osaltaan vastaushalukkuuteen.

Vaikeimpia olivat täyttää henkilöstön pätevyyteen, turvallisuussuunnitelmaan ja kestävän luontomatkailun periaatteisiin liittyvät kysymykset. Muutamia kysymyksiä ei haluttu vastata, koska niiden ei katsottu koskettavan omaa toimintaa tai itsellä ei katsottu olevan kokemusta asiasta (matkailuyhdistyksen toiminta, latuverkoston ylläpito). Toimijoiden, jotka eivät edustaneet ”perinteistä” matkailuyritystä, oli vaikea vastata joihinkin kysymyksiin, ja näitä jätettiin myös haastattelijan kanssa yhteistuumiin haastattelutilanteissa vastaamatta.

Yritystutkimus kartoittaa nimensä mukaisesti yritystoimintaa, mutta joskus alueiden käytön suunnittelun tueksi on tarpeen kartoittaa muidenkin toimijoiden näkemyksiä. Laajalle toimijakunnalle kyselyä uudelleen suunniteltaessa tämä kannattaa ottaa huomioon ja miettiä tark-

kaan kysymysten toimivuus erityyppisille toimijoille. Kannattaa jopa harkita kahden eri lomakkeen käyttöä, jolloin kaikkia kysymyksiä ei tarvitsisi sisällyttää yritysten ulkopuolisille toimijoille suunnattuihin lomakkeisiin.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, jota muokattiin Kolin alueelle sopivaksi. Vakiolomakkeeseen myös lisättiin muutamia kysymyksiä, jotta saatiin Kolin alueen käytön kannalta oleellista tietoa. Näitä olivat mm. luonnon ja kulttuuriperinnön hyödyntämistä koskevat kysymykset. Samankaltaista kysymystä käytettiin myös Oulangan yritys-tutkimuksessa vuonna 2009 (Ahola & Kivistö 2010). Tämän lisäksi pyydettiin palautetta Kolin matkailuyhdistyksen toiminnasta ja näkemystä Kolin latuverkoston ylläpidon rahoituksesta. Valmisteilla ollut luontomatkailusuunnitelmaa varten kartoitettiin matkailuyhteistyön laajuutta Kolin ja läheisen Ruunaan retkeilyalueen välillä. Vakiolomakkeen osalta tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien alueiden tutkimusten kanssa.

Tutkimusaineisto tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-asiakastietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.

25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havainnoista, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

3 Tulokset

3.1 Yritysten taustatiedot

3.1.1 Yritysten päätoimialat ja toimialue

Kolin yritystutkimukseen osallistuneista yrityksistä melkein puolet ilmoitti toimialueekseen Lieksan (46 % vastanneista) tai koko Suomen (41 %) (taulukko 2). Alueen muut kunnat tai maakunta ilmoitettiin toimialueeksi harvemmin.

Päätoimialaksi yritykset ilmoittivat useimmiten majoituspalvelut (51 %) (taulukko 3). Yrityksistä lähes puolet nimesi päätoimialakseen jonkin valmiista vaihtoehdoista puuttuvan alan (taulukko 4). Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut, joihin sisältyvät myös ohjelmalvelut, olivat vastanneista vajaan kolmanneksen päätoimiala.

Taulukko 2. Yritysten toimialueet. Yhden yrityksen toiminta voi kohdistua useampaan toimialueeseen.

Toimialue	kpl	%
Koko Suomi	15	41
Etelä-Karjala	1	3
Etelä-Savo	1	3
Pohjois-Savo	1	3
Pohjois-Karjala	6	16
Juuka	3	8
Kontiolahti	2	5
Lieksa	17	46
Nurmes	2	5
Vastanneita yhteensä	37	

Taulukko 3. Yritysten päätoimialat. Yhdellä yrityksellä voi olla useampia päätoimialoja.

Toimiala	kpl	%
Majoituspalvelut	20	51
Ravitsemispalvelut	8	21
Henkilöliikennepalvelut	1	3
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut (HUOM: sis. ohjelmalvelut)	11	28
Kulttuuripalvelut	5	13
Virkistys- ja viihdepalvelut	6	15
Sekalaiset matkailupalvelut	3	8
Liitännäiset tuotteet	7	18
Muu	17	44
Vastanneita yhteensä	39	

Taulukko 4. Yritysten muut päätoimialat (vastanneiden lukumäärä n = 13). Kaksi luokkaan ”muu päätoimiala” sijoittunutta yritystä ei ollut tarkentanut päätoimialaansa.

Opaspalvelut	
Elintarvikkeiden maahantuonti	
Käännös- ja kielipalvelut	
Kalastus	
Rinnepalvelut	
Näyttelytoiminta	
Urheilu	
Toimistopalvelut	
Eläinpuisto	
Matkailua palveleva toiminta	
Matkailua palveleva toiminta	
Suunnittelupalvelu	
Matkailun tukipalvelut	
Vastanneita	13

3.1.2 Yritysten asiakkaat

Kansallispuistoa käyttäneistä yritysten asiakkaista valtaosa oli suomalaisia yksityisasiakkaita. Yhteensä kansallispuistoa oli käyttänyt noin 86 000 yritysten asiakasta (taulukko 5). Yrityksillä oli vuoden aikana ollut yhteensä 176 600 asiakasta (taulukko 6). Jakautuminen suomalaisiin ja ulkomaalaisiin oli samankaltainen myös yritysten asiakkaissa yleensä (81 % suomalaisia). Osa yrityksistä ei osannut arvioida asiakasmääräänsä tai sen jakautumista eri asiakasryhmiin, joten tuloksia voidaan pitää tältä osin suuntaa-antavina.

Monet, etenkin majoitusyritykset, jotka eivät toimineet kansallispuistossa, totesivat yrityksen asiakkaiden kyllä käyvän kansallispuistossa omatoimisesti. Tämä määrä ei näy kuitenkaan tuloksissa, koska kansallispuistoa käyttävien asiakkaiden määrää kysyttiin vain niiltä yrityksiltä, jotka käyttivät kansallispuistoa liiketoiminnassaan.

Yritysten ulkomaisissa asiakkaissa oli eniten venäläisiä sekä Keski-Euroopan maita edustavia. Yrittäjien oli usein vaikea arvioida asiakkaidensa jakautumista eri kansallisuuksiin ja monet jättivätkin vastaamatta kysymykseen. Haastatteluissa monet yrittäjät arvioivat ulkomaalaisista suurimmiksi ryhmiksi keskieuropalaiset, etenkin saksalaiset, sekä venäläiset, vaikka eivät pystyneet täsmällisiä prosenttilukuja antamaan.

Taulukko 5. Yritysten Kolin kansallispuistoa käyttävien asiakkaiden jakautuminen viimeisten 12 kk:n aikana.

Yritysten aluetta käyttäneistä asiakkaista	kpl	%
Suomalaisia	73 245	85
Ulkomaalaisia	12 970	15
Yhteensä (n= 15)	86 215	

Taulukko 6. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen viimeisten 12 kk:n aikana (n = 24).

Yritysten kaikista asiakkaista	kpl	%
Suomalaisia	142 296	81
Ulkomaalaisia	34 311	19
Yhteensä	176 607	

Yritystutkimuksen peruslomakkeeseen lisättiin yritysten koko asiakaskuntaa koskevat kysymykset, joilla kartoitettiin yritysten asiakaskunnassa tapahtuneita muutoksia. Yrityksiä pyydettiin arvioimaan myös, minkälaisia muutoksia on näköpiirissä lähitulevaisuudessa. Hie- man yli puolet (53 %) yrittäjistä arvioi, että asiakaskunnassa on tapahtunut muutoksia vii- meisten viiden vuoden aikana. Muutoksiksi mainittiin yleisimmin asiakkaiden määrän vä- hentyminen. Yritysassiakkaiden määrän muutama arvioi vähentyneen ja yksi kasvaneen. Ven-äläisten asiakkaiden määrän arvioitiin kasvaneen, toisaalta laman arvioitiin kasvattaneen suomalaisten osuutta asiakkaista. Tapahtumien, kuten Loma-asuntomessujen, arvioitiin vai- kuttaneen asiakasmäärään suotuisasti. Samoin 53 % yrittäjistä ennakoivat asiakaskunnan muut- tuvan myös tulevaisuudessa. Muutoksina ennakoitiin ulkomaalaisten, etenkin venäläisten määrän kasvua.

Yritysten asiakaskunta jakautui vuodenajoinnain niin, että kesä oli asiakasmääriltään selvästi merkittävin (65 % asiakkaista) ja talvikausi toiseksi merkittävin (17 %). Sekä kevään että syksyn aikana kävi noin reilu kymmenesosa asiakaskunnasta. Tässä tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että laskuissa ovat mukana yritysten kaikki asiakkaat, eivät vain kansallispuistoa käyttäneet.

3.1.3 Yritysten työllisyystilanne

Tutkimukseen osallistuneet yritykset olivat varsin pieniä, niissä oli keskimäärin kaksi vaki- tuista työntekijää (taulukko 7). Pienimmillään työntekijämäärä oli 1 vakituinen työntekijä ja suurimmillaan 22 vakituista. Osa-aikaisia vakituksia työntekijöitä oli kolmellatoista yrityksellä (37 % vastanneista). Vajaassa kolmanneksessa vastanneista yrityksistä oli määräaikaisia työntekijöitä keskimäärin noin 3,5 henkilöä. Yhteensä Kolin yritystutkimuksessa haasta- tellut yritykset työllistivät 130 henkilöä, joista vakituksia kokopäiväisiä työntekijöitä oli 75.

Henkilötyövuosien arviointi jäi tekemättä useilta yrityksiltä. Kysymykseen vastanneilla henkilötyövuosia kertyi keskimäärin reilut kolme henkilötyövuotta yritystä kohti (taulukko 8). Noin 75 %:ssa yrityksistä vakituisten henkilötyövuosia oli kuitenkin vain yhdestä kahteen. Vakituiset työntekijät työskentelivät yrityksissä yhteensä 57,5 henkilötyövuoden verran, ja määräaikaiselle henkilöstölle kertyi 40,8 henkilötyövuotta niissä yrityksissä, joissa heitä oli.

Työvoimatilanne yrityksissä vaikuttaa hyvältä (taulukko 9). Noin neljä viidestä yrityksestä katsoo, että työntekijöitä on ollut sopivasti. Reilulla kymmenesosalla on ollut sesonkiaikoi- na työvoimapulaa, ja muutamilla on ollut sesongin ulkopuolella liikaa työntekijöitä.

Taulukko 7. Yritysten työntekijämäärä (henkilöä) vuonna 2009.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	34	91	2,33	3,74	1	1	1	2	22
kokopäiväiset	26	75	2,88	4,49	1	1	2	2	22
osa-aikaiset	13	16	1,23	0,44	1	1	1	1	2
Määräaikaiset	9	39	3,55	3,47	1	1	3	4	12
kokopäiväiset	6	25	4,17	3,97	1	2	3	4	12
osa-aikaiset	5	14	2,80	3,03	1	1	1	3	8
Yhteensä	35	130	2,60	3,68	1	1	1	2	22

Taulukko 8. Yritysten henkilötyömäärä henkilötyövuosina (htv) vuonna 2009.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	21	57,50	2,61	4,42	1	1	2	2	22
Määräaikaiset	5	40,80	5,83	6,31	1	1	3	15	15
Yhteensä	22	98,30	3,39	5,02	1	1	2	2	22

Taulukko 9. Yritysten työvoimatilanne viimeisten 12 kk:n aikana.

Yritysten työvoimatilanne	Vastanneita		Arviointi, %			
	n	%	sopivasti työntekijöitä	liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella	jatkuvasti työvoimappula	sesonkiaikoina työvoimappula
Yrityksellä on ollut	34	87	79	3	6	12

3.2 Kolin kansallispuiston käyttö

3.2.1 Kolin kansallispuiston käyttötavat ja käytön tarkoitus

Kolin yritystutkimukseen vastanneista yrityksistä yli puolet (56 %, 22 yritystä) oli käyttänyt Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan edellisten 12 kuukauden aikana. Näistä kansallispuiston merkitystä toiminnalleen arvioivat lähes kaikki (19 yritystä). Lähes kaksi kolmasosaa arvioi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin tai melko paljon (taulukko 10). Yksikään puistoa käyttänyt yritys ei arvioinut sitä täysin merkityksettömäksi.

Kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä 17 ilmoitti käyttäneensä puistoa sesonkiaikoina. Näistä hieman yli puolet käytti aluetta kerran viikossa tai useammin, 35 % sen sijaan harvemmin kuin kerran kuukaudessa (taulukko 11). Sesonkiajan ulkopuolella aluetta käytti 15 yritystä, näistä 27 % kerran viikossa tai useammin, mikä tarkoittaa kysymykseen vastanneiden lukumäärän perusteella noin neljää yritystä.

Kolin kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä 75 % aikoo erittäin todennäköisesti käyttää sitä myös seuraavien 12 kuukauden aikana (taulukko 12). Yksi nyt alueella toimivista yri-

tyksistä ei todennäköisesti tule siellä tulevana vuonna toimimaan. Niistä yrityksistä, jotka eivät edellisen vuoden aikana olleet käyttäneet puistoa liiketoiminnassaan, 20 % (3 yritystä) arvioi todennäköisesti tai erittäin todennäköisesti käyttävänsä kansallispuistoa seuraavan vuoden aikana.

Liiketoiminnan luonne, toimintojen soveltumattomuus kansallispuistoon ja puistossa tapahtuvan toiminnan ostaminen alihankintana muilta olivat yleisempiä syitä siihen, miksi yritykset eivät käyttäneet puistoa liiketoiminnassaan. Puiston hyödyntämiselle ei myöskään aina nähty tarvetta. Pääosa puistoa käyttämättömistä oli ensisijaiselta päätoimialtaan majoitusyrityksiä.

Taulukko 10. Kolin kansallispuiston merkitys yrityksille viimeisten 12 kk:n aikana (1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon).

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskin-kertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen merkitys yrityksille viimeisten 12 kk:n aikana	19	49	0	5	32	26	37	3,95	0,97

Taulukko 11. Kolin kansallispuiston käytön useus viimeisten 12 kk:n aikana (1 = kerran viikossa tai useammin, ... 4 = harvemmin kuin kerran kuukaudessa).

Alueen käytön useus	Vastanneita		Arviointi, %				Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	kerran viikossa tai useammin	kerran kahdessa viikossa	kerran kuukaudessa	harvemmin		
Yritysten sesonkiaikoina	17	44	53	6	6	35	2,24	1,44
Yritysten sesongin ulkopuolella	15	38	27	33	7	33	2,47	1,25

Taulukko 12. Kolin kansallispuiston käytön todennäköisyys seuraavien 12 kk:n aikana niissä yrityksissä, jotka olivat käyttäneet aluetta ja niissä, jotka eivät olleet sitä käyttäneet. Arviointi: 1 = erittäin epätodennäköisesti, ... 5 = erittäin todennäköisesti.

Yritys viimeisten 12 kk:n aikana	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin epätodennäköisesti	epätodennäköisesti	ehkä	todennäköisesti	erittäin todennäköisesti		
On käyttänyt aluetta	20	57	5	0	5	15	75	4,55	1,00
Ei ole käyttänyt aluetta	15	43	53	13	13	13	7	2,07	1,39

3.2.2 Kolin kansallispuiston tarjoamat mahdollisuudet

Yleisimpiä yritysten Kolin kansallispuistossa harjoittamia toimintoja olivat retkeily (37 % vastanneista yrityksistä), ruoka- ja ravitsemuspalvelut (21 %) sekä lumikenkäväely (21 %) (taulukko 13). Seuraavalle vuodelle suunniteltujen toimintojen jakauma oli hyvin samankaltainen. Taulukkoa tulkittaessa on huomattava, että useat yritykset ilmoittivat järjestämiensä toimintojen lisäksi myös asiakkaidensa omatoimisia harrastuksia. Jos tämä tuli haastatelles-

sa ilmi, ei kyseisiä aktiviteetteja kuitenkaan vastaukseen tallennettu. Kysymyksessä kartoitettiin myös toimintoja varten voimassa olevia turvallisuussuunnitelmia, mutta vain muutamilla yrityksillä sellaiset oli tai ne ilmoitettiin.

Kansallispuistoa käyttävistä yrityksistä pääosa (84 % vastanneista) tarjoaa asiakkailleen yhdestä kolmeen aktiviteettia, viidennes (16 %) tarjoaa 4–6 aktiviteettia. Yritysten tärkein toiminto oli retkeily, jonka lähes kolmannes yrityksistä (29 %) ilmoitti tärkeimmäksi tarjoamistaan toiminnoista. Tärkeimmät toiminnot vaihtelivat kuitenkin paljon ja 35 % kysymykseen vastanneista ilmoittikin tärkeimmäksi jonkin muun, kysymyslomakkeella tarjottujen vaihtoehtojen ulkopuolelta (taulukko 14). Näitä olivat erilaiset opastukseen liittyvät palvelut, tapahtumat ja näyttelyt, kokouspalvelut ja kiinteistöhuolto.

Taulukko 13. Yritysten Kolin kansallispuistossa vuonna 2009 harjoittamat toiminnot ja vuodelle 2010 suunnitellut toiminnot.

Toiminto	Harjoittanut 2009		Suunnitellut vuodelle 2010	
	kpl	%	kpl	%
Sauvakävely	2	11	2	13
Retkeily	7	37	8	53
Murtomaahiihto	2	11	3	20
Laskettelu	1	5	2	13
Lumikenkäkävely	4	21	3	20
Ratsastus	1	5	2	13
Veneilykaluston vuokraus	1	5	1	7
Maastoruokailu	2	11	2	13
Opastettu retki	2	11	1	7
Välinevuokraus	1	5	1	7
Tapahtuman järjestäminen	1	5		
Ruoka- tai ravitsemispalvelut	4	21	4	27
Majoitus	1	5	1	7
Maastopyöräily			1	7
Muu	7	37	5	33
Vastanneita yhteensä	19		15	

Taulukko 14. Tärkeimmät yritysten tarjoamat toiminnot Kolin kansallispuistossa vuonna 2009.

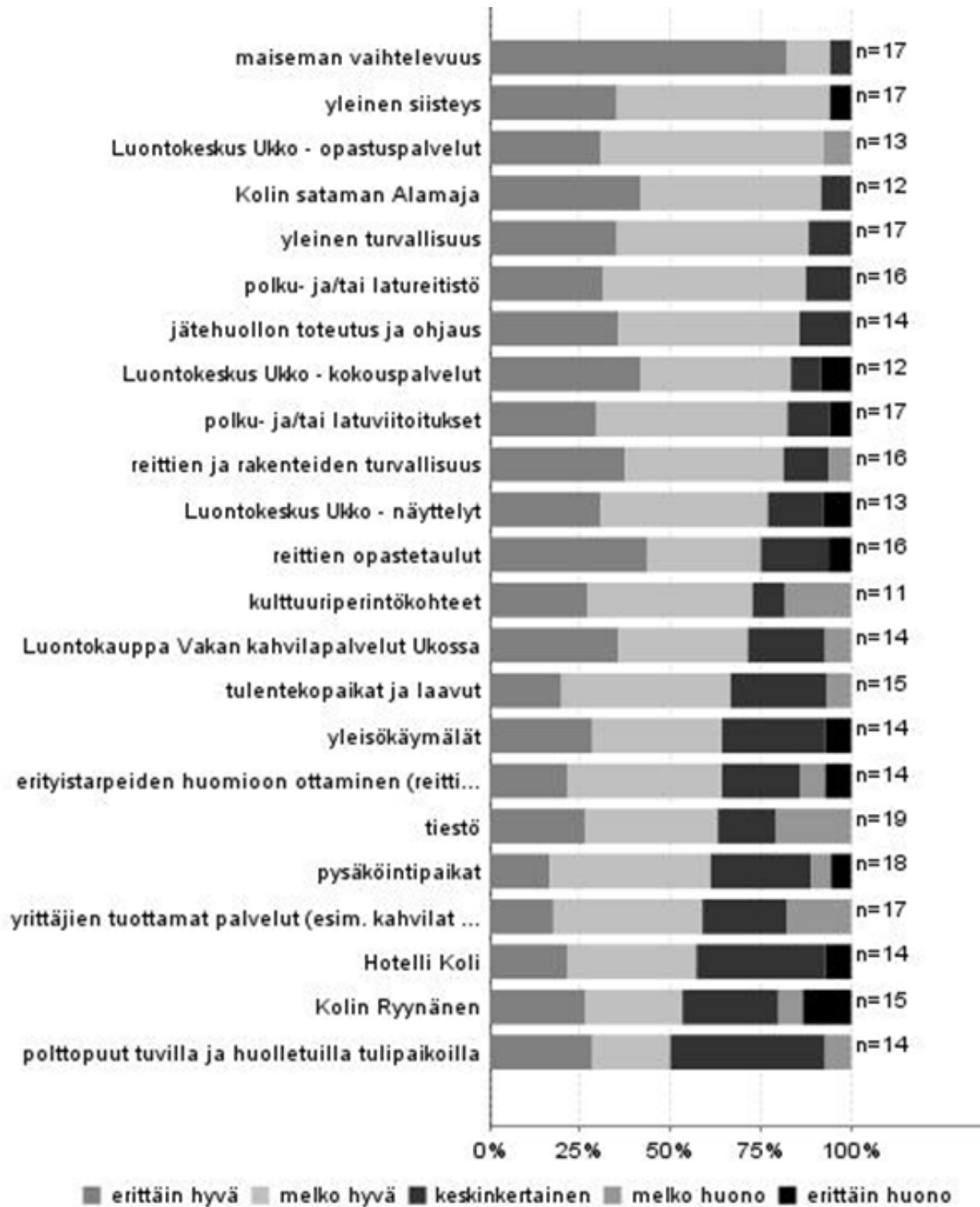
Tärkein toiminto	kpl	%
Muu	6	35
Retkeily	5	29
Opastettu retki	2	12
Tapahtuman järjestäminen	1	6
Majoitus	1	6
Lumikenkäkävely	1	6
Ratsastus	1	6
Yhteensä	17	100

3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi

Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan käyttäviä yrityksiä pyydettiin arvioimaan alueen palveluita (taulukko 15 ja kuva 3). Suurin osa palveluista ja rakenteista arvioitiin keskinkertaisiksi tai melko hyväiksi. Parhaan arvostuksen saivat maiseman vaihtelevuus sekä Kolin sataman alamajan palvelut. Huonoimmat arvostukset saivat pysäköintipaikat, erityistarpeiden huomioon ottaminen, yrittäjien tuottamat palvelut, Kolin Ryyränen ja Hotelli Koli. Maaston osalta palveluista huonoimman arvostuksen saivat polttopuut (keskiarvo 3,7). Mitään osaluuetta ei arvioitu keskiarvoltaan huonoksi tai erittäin huonoksi.

Taulukko 15. Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden käyttö vuonna 2009 ja laadun arviointi. 1 = erittäin huono, ..., 5 = erittäin hyvä.

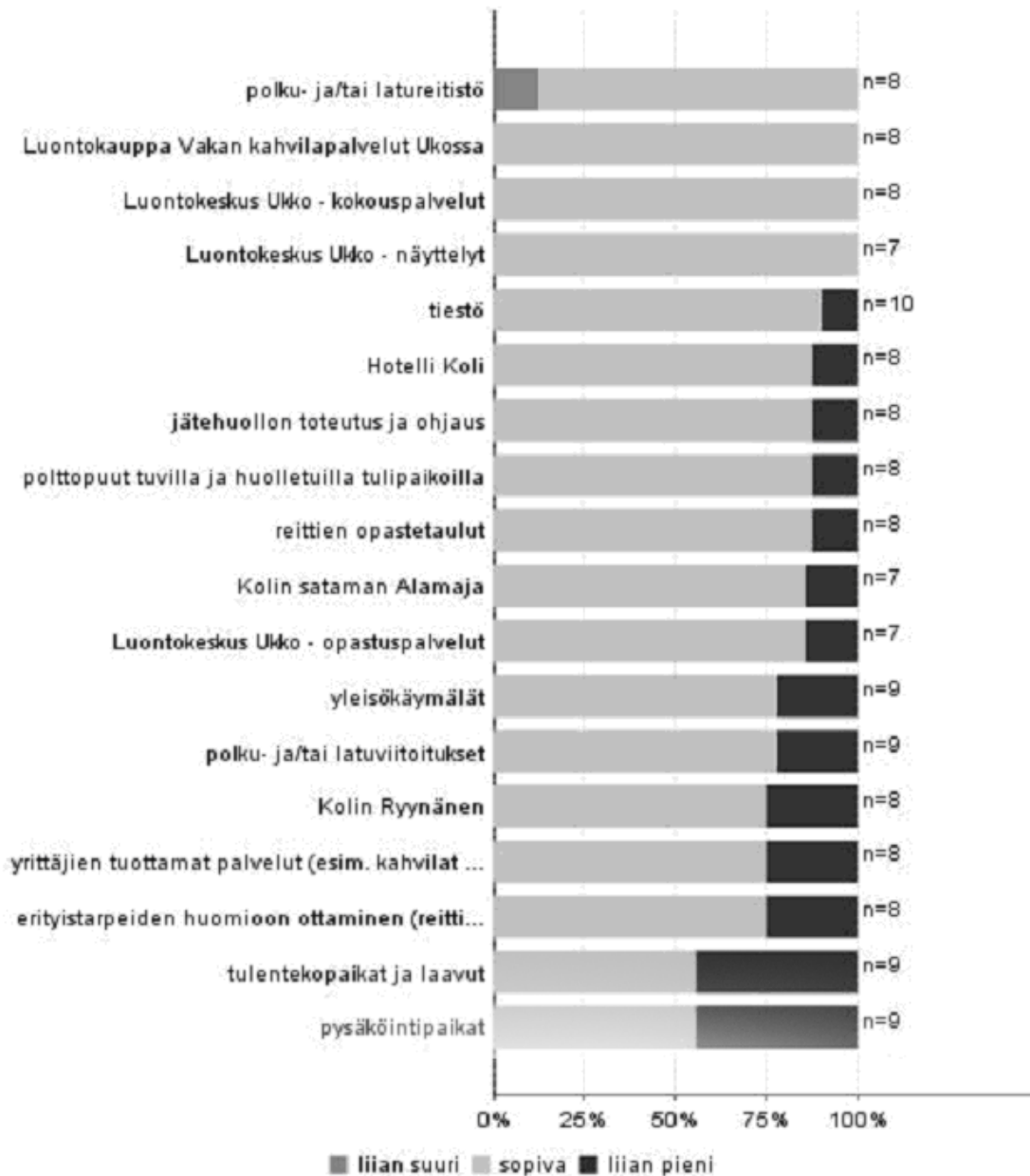
Palvelu tai ympäristötekijä	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytännyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	18	95	6	6	28	44	17	3,6	0
Tiestö	19	100	0	21	16	37	26	3,7	0
Reittien opastetaulut	16	84	6	0	19	31	44	4,1	2
Polku- ja/tai latureitistö	16	84	0	0	13	56	31	4,2	2
Polku- ja/tai latuviitoitukset	17	89	6	0	12	53	29	4,0	2
Tulentekopaikat ja laavut	15	79	0	7	27	47	20	3,8	3
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	14	74	0	7	43	21	29	3,7	3
Yleisökäymälät	14	74	7	0	29	36	29	3,8	4
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	14	74	0	0	14	50	36	4,2	5
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljetta- vuus, turvallisuus, opasteet yms.)	14	74	7	7	21	43	21	3,6	3
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapal- velut)	17	89	0	18	24	41	18	3,6	2
Reittien ja rakenteiden turval- lisuus	16	84	0	6	13	44	38	4,1	2
Yleinen turvallisuus	17	89	0	0	12	53	35	4,2	1
Yleinen siisteys	17	89	6	0	0	59	35	4,2	1
Maiseman vaihtelevuus	17	89	0	0	6	12	82	4,8	1
Kulttuuriperintökohteet	11	58	0	18	9	45	27	3,8	3
Luontokeskus Ukko - opas- tuspalvelut	13	68	0	8	0	62	31	4,2	5
Luontokeskus Ukko - näyttelyt	13	68	8	0	15	46	31	3,9	3
Luontokeskus Ukko - kokous- palvelut	12	63	8	0	8	42	42	4,1	4
Luontokauppa Vakan kahvila- palvelut Ukossa	14	74	0	7	21	36	36	4,0	3
Hotelli Koli	14	74	7	0	36	36	21	3,6	3
Kolin Ryyränen	15	79	13	7	27	27	27	3,5	3
Kolin sataman Alamaja	12	63	0	0	8	50	42	4,3	3
Lomakkeita yhteensä	19								

Kuva 3. Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden laadun arviointi.

Kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrää arvioi pienempi osa vastaajista kuin niiden laatua. Melkein kaikkien palveluiden ja rakenteiden määrät olivat joidenkin yritysten mielestä liian pienet. Eniten lisäystä toivottiin pysäköintipaikkoihin, tulentekopaikkoihin ja laavuihin sekä yrittäjien tuottamiin palveluihin (kuva 4).

Erikseen kysyttiin vielä tyytyväisyyttä alueen palvelujen ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan. 77 % yrityksistä oli erittäin tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä palvelujen ja rakenteiden kokonaismäärään (taulukko 16).

Kuva 4. Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi.

Taulukko 16. Yritysten tyytyväisyys Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan. 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys alueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan	18	46	0	11	11	44	33	4,0
Vastanneita yhteensä	18							

3.2.4 Tiedonhaku kansallispuistosta

Kolin kansallispuistosta on saatavilla tietoa monia kanavia pitkin. Tutkimukseen osallistuneet hakivat useimmin tietoa kansallispuistosta Kolin matkailuyhdistyksen internetsivuilta, Luontoon.fi-verkkopalvelusta sekä luontokeskuksesta (taulukko 17). Esitteet ja oppaat sekä suora yhteydenotto Metsähallitukseen olivat seuraavaksi käytetyimpiä tapoja.

Taulukko 17. Tiedonhaku Kolin kansallispuistosta.

Tietolähde	kpl	%
Metsähallituksen Luontoon.fi-sivusto	21	17
Metsähallituksen yleiset www-sivut (www.metsa.fi)	4	3
Kolin matkailuyhdistyksen sivut (www.koli.fi)	22	18
Retkikartta.fi-sivut	6	5
Muilta internetsivuilta, mistä?	4	3
Esitteet tai oppaat (retkeilyopas ym.)	15	12
Luontokeskus	20	16
Matkailuneuvonta	8	6
Henkilökohtainen yhteydenotto Metsähallitukseen	13	10
Muut yritykset	7	6
Muualta, mistä?	4	3
Yhteensä	124	100

3.2.5 Luonnon ja kulttuuriperinnön hyödyntäminen

Tutkimuksessa kysyttiin myös yritysten kiinnostusta Kolin alueen luontoon ja kulttuuriperintöön ja niiden hyödyntämiseen matkailussa. Vastanneista yrityksistä 87 % arvioi, että alueen luonnossa on hyödyntämättömiä mahdollisuuksia melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 18). Pääosa yrityksistä hyödynsi alueen luontoa toiminnassaan ja katsoi luonnon-tuntemuksen tuovan lisäarvoa yritykselle tai yrityksen tuotteelle. Luontoa aiottiin jatkossa hyödyntää nykyistä enemmän.

Yrityksen toiminnan kannalta selvästi hyödyllisimmäksi luontoarvoksi vastaajat arvioivat maiseman. Perinnelajit ja geologia nähtiin seuraavaksi hyödyllisimpinä. Muutamit yritykset joko eivät hyödyntäneet luontoa toiminnassaan tai eivät nähneet sitä hyödyllisenä yrityksen toiminnalle. Yritysten toiminnassa luontoarvoja hyödynnettiin etenkin opastuksien ym. retkien sisältönä (9 mainintaa), toimintaympäristönä (4 mainintaa), markkinoinnissa ja inspiraation lähteenä. Muutamissa kommentoissa korostettiin sitä, että yrityksen toiminta nojaa kokonaan luontoarvoihin ja luontoarvot ovat syy tuoda toimintaa alueelle, koska asiakaskunnan arvomaailma perustuu luontoarvojen arvostamiseen.

Yrityksistä 61 % oli sitä mieltä, että alueen kulttuuriperinnössä on hyödyntämättömiä mahdollisuuksia melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 19). Alueen kulttuuriperinnön tuntemus toi 82 %:lle yrityksistä lisäarvoa melko paljon tai erittäin paljon, ja 70 % yrityksistä aikoi jatkossa hyödyntää alueen kulttuuriperintöä omassa toiminnassaan.

Yrityksen toiminnan kannalta hyödyllisimmäksi kulttuuriarvoksi vastaajat arvioivat kuuluivat näköalapaikat. Kolin menneisyyteen liittyvät tarinat, rakennusperintö, perinneympäristöt, perinnepihat ja luontokohteet, joihin liittyy tarinoita tai uskomuksia sekä Luontokeskus Ukon näyttely arvioitiin myös melko hyödyllisiksi. Yritysten toiminnassa näitä hyödynnettiin luontoarvojen tapaan sisältönä: tarinoita ja faktoja kerrotaan asiakkaille retkien ja muun toiminnan yhteydessä. Kulttuuriarvoja hyödynnettiin myös toimintaympäristönä, markkinoinnissa ja inspiraation lähteenä.

Taulukko 18. Alueen luontoarvojen hyödyntäminen. 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskin-kertaisesti	melko paljon	erittäin paljon	
Hyödynnättekö alueen luontoa toiminnassanne?	36	92	6	8	19	28	39	3,9
Tuoko alueen luontoarvojen tuntemus yrityksellenne/yrityksenne tuotteelle lisäarvoa?	35	90	6	6	3	43	43	4,1
Koetteko, että alueen luonnossa on vielä matkailullisesti hyödyntämättömiä mahdollisuuksia?	37	95	3	3	8	46	41	4,2
Aikooko yrityksenne jatkossa hyödyntää alueen luontoa toiminnassaan?	36	92	3	8	6	36	47	4,2

Taulukko 19. Alueen kulttuuriarvojen hyödyntäminen. 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskin-kertaisesti	melko paljon	erittäin paljon	
Hyödynnättekö alueen kulttuuriperintöä toiminnassanne?	34	87	12	18	24	24	24	3,6
Tuoko alueen kulttuuriarvojen tuntemus yrityksellenne/yrityksenne tuotteelle lisäarvoa?	35	90	9	11	31	17	31	3,5
Koetteko, että alueen kulttuuriperinnössä on vielä matkailullisesti hyödyntämättömiä mahdollisuuksia?	34	87	6	3	29	29	32	3,8
Aikooko yrityksenne jatkossa hyödyntää alueen kulttuuriperintöä toiminnassaan?	34	87	9	6	26	26	32	3,7

Tutkimuksessa kartoitettiin myös sitä, mistä luonto- tai kulttuuriperintöasioista yritykset kaipaivat lisätietoa. Alueen arkeologia (uudet löydökset ja kohteet) ja geologia (harjusaaret, Herajärven ympäristö, muinaisrannat, alueen geologia yleensä) nousivat esille. Viimeaikaiset selvitykset arkeologiasta oli huomattu. Muutenkin uutta tietoa kaivattiin helposti saatavaksi sekä asiakasystävällisinä aineistoina että luentoina ja koulutuksina. Esille haluttiin myös se, mistä tieto löytyy. Salassa pidettävää tietoa toivottiin annettavan opastehtävissä toimiville luottamuksellisenä tietona. Myös perinnetilat, Mattila, Verkkovaaran alue ja kulttuurihistoria yleensä nousivat esille tiedon tarpeissa.

Koliin liittyvät tarinat kiinnostivat, ja niistä kaivattiin lisätietoa, vaikkapa jonkinlaisen tarinaperinnekoulutuksen muodossa. Tarinoita kaivattiin myös lapsille ja nuorisolle sopivassa muodossa.

Sähköinen muoto koettiin tiedonvälityksessä useimmiten parhaaksi. Ympäristökasvatusta varten kaivattiin sekä etukäteisaineistoa että sellaista aineistoa, jota voisi hyödyntää alueella vierailun jälkeen. Esille tuotiin myös se, ettei asiakkaille suunnatuissa aineistoissa tulisi olla liikaa tietoa.

3.2.6 Muiden Metsähallituksen hallinnoimien alueiden käyttö

Varsin harvat yritykset käyttivät liiketoiminnassaan Kolin kansallispuiston lisäksi muita Metsähallituksen hallinnoimia alueita. Ylivoimaisesti suosituin muista alueista oli Ruunaan retkeilyalue, jota hyödynsi 10 yritystä.

Ruunaata hyödynnettiin useimmiten ohjelmalveluissa. Patvinsuon (5 yritystä) ja Petkeljärven (1 yritys) kansallispuistoja tai muita suojelualueita (2 yritystä) hyödynsivät lähinnä yksittäiset toimijat. Myöskään valtion talousmetsissä ei ollut juuri yritysten toimintaa. Suunnitelmia toiminnan laajentamiseksi muille Metsähallituksen hallinnoimille alueille oli vain muutamilla.

3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö

3.3.1 Toimintaympäristö

Yritysten edustajia pyydettiin arvioimaan toimintansa taloudellista kannattavuutta (taulukko 20). Näkemykset olivat varovaisen positiivisia. Matkailun toimialan kannattavuus koko Suomessa nähtiin keskinkertaiseksi, maakunnan tasolla kannattavuus arvioitiin valtakunnallista tasoa huonommaksi. Oman yrityksen osalta tilanne nähtiin positiivisemmin, 50 % yrityksistä näki taloudellisen kannattavuuden melko hyväksi tai erittäin hyväksi omassa yrityksessään.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan myös matkailualan yritysten toimintaedellytyksiä eri mittakaavoissa (taulukko 21). Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä ja yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Heikoimmaksi yrittäjyyden toimintaedellytykset arvioitiin sijaintikunnassa.

Taulukko 20. Yritysten mielipiteet taloudellisesta kannattavuudesta vuonna 2009. 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Kannattavuus	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailun toimialalla koko maassa	33	89	3	6	79	12	0	3,00	0,56
Matkailun toimialalla maakunnassa ja kohde-alueella	32	86	0	19	56	25	0	3,06	0,67
Omassa yrityksessä	37	100	0	8	41	41	11	3,54	0,80

Taulukko 21. Yritysten mielipiteet toimintaympäristöstä vuonna 2009. 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Toimintaympäristö	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	31	89	6	3	55	35	0	3,19	0,79
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	33	94	0	18	36	45	0	3,27	0,76
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	31	89	10	19	29	42	0	3,03	1,02
Alueen yrittäjien keskuudessa	32	91	3	6	47	41	3	3,34	0,79
Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	32	91	6	3	28	38	25	3,72	1,08
Omassa yrityksessä	33	94	0	0	21	48	30	4,09	0,72
Vastanneita yhteensä	35								

3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö

Haastatellut yritykset arvioivat tekevänsä yhteistyötä muiden Kolin alueen yritysten kanssa jonkin verran keskinkertaista enemmän (taulukko 22). Yhteistyön määrän lisääminen näki todennäköisenä tai erittäin todennäköisenä 44 % vastanneista. Pääosa yrityksistä näki yhteistyön erittäin hyväksi tai melko hyväksi yrityksen menestymisen kannalta. Eniten yhteistyötä alueen yrittäjien välillä oli markkinoinnissa, tapahtumissa ja ohjelmalveluissa (taulukko 23).

Yritykset arvioivat yrittäjätverkoston toiminnan keskimäärin hieman parantuneen edellisestä vuodesta (taulukko 24). Työntekoa muiden kanssa piti ainakin jonkin verran kannattavana 62 % vastaajista. Yli puolet vastanneista oli pystynyt erikoistumaan muiden yritysten toiminnan ansiosta.

Keinoiksi parantaa yrittäjien keskinäistä yhteistyötä nähtiin yhteistyön tiivistäminen ja verkostoituminen sekä tutustuminen muiden mahdollisuuksiin täydentää omaa palvelutarjontaa. Tärkeäksi nähtiin, että pitää osata tarjota myös toisten palveluja. Yhteistyön pitäisi vastanneiden mukaan syntyä luontevasti liiketoiminnan kautta yrittäjälähtöisesti eikä ”päälle liimattuna”. Yhteen hiileen puhaltamista kaivattiin, samoin talkoohenkeä ja kaivautumista pois nykyisistä omista poteroista.

Kolin alueelle kaivattiin myös uutta verta: veturiyritystä ja ammattimaisia, mittakaavaltaan suuria toimijoita. Myös maakunnan mukanaolo nähtiin tärkeänä, että kaikki näkyisivät yhtenä alueena. Yhteismarkkinointia ja myyntiä kaivattiin ja projektien vetovastuuseen peräänkuulutettiin puolueetonta tahoja. Matkailuyhdistyksen toiminta nähtiin hyvänä, koska se kokoaa toimijoita. Toisaalta matkailuyhdistykseltä kaivattiin kokonaisvaltaisempaa otetta alueen kehittämiseen.

Taulukko 22. Yritysten yhteistyö muiden yritysten kanssa. Arviointi asteikolla 1–5.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	kpl	%							
Tekeekö yritys parhaillaan yhteistyötä	39	100	erittäin paljon	melko paljon	keskin-kertaisesti	melko vähän	ei lainkaan	3,33	1,06
Aikooko yritys lisätä yhteistyötä	39	100	erittäin todennäköisesti	todennäköisesti	ehkä	epätodennäköisesti	erittäin epätodennäköisesti	3,33	1,20
Onko yhteistyön tekeminen eduksi menestymiselle	39	100	erittäin hyvä	melko hyvä	keskin-kertainen	melko huono	erittäin huono	4,33	0,87
Vastanneita yhteensä	39	100							

Taulukko 23. Yritysten yhteistyöalat muiden yrittäjien kanssa.

Yhteistyöala	kpl	%
Markkinointi	22	61
Myynti	17	47
Kalusto	11	31
Tapahtumat	18	50
Tuotteet	10	28
Tuotekehitys	7	19
Majoituspalvelut	16	44
Ruokailupalvelut	12	33
Ohjelmapalvelut	18	50
Kuljetuspalvelut	12	33
Muu	4	11
Vastanneita yhteensä	36	

Taulukko 24. Yritysten mielipiteitä yhteistyön onnistumisesta muiden yritysten kanssa vuonna 2009. (1 = täysin eri mieltä, ... 5 = täysin samaa mieltä).

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä		
Yrittäjätverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta	33	97	3	12	39	39	6	3,33	0,89
Työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa	34	100	0	12	26	41	21	3,71	0,94
Yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin	27	79	4	15	22	41	19	3,56	1,09
Olen tyytyväinen Kolin matkailuyhdistyksen toimintaan			9	21	15	39	15		
Vastanneita yhteensä	34								

Pääosa (69 %) tutkimukseen vastanneista oli Kolin matkailuyhdistyksen jäseniä. Perusteluita matkailuyhdistykseen kuulumattomuudelle olivat mm. se, ettei yritys toimi varsinaisesti matkailualalla, asiaa ei nähty tarpeelliseksi tai yhdistykseen kuulumista pidettiin liian kalliina. Yhdistykseen kuuluvat katsoivat osallistuvansa sen toimintaan keskimäärin melko aktiivisesti (taulukko 25).

Taulukko 25. Yritysten aktiivisuus matkailuyhdistyksen toiminnassa. (Kysytty vain yhdistykseen kuuluilta).

Aktiivisuus matkailuyhdistyksen toiminnassa	kpl	%
Ei ollenkaan	1	4
Melko vähän	6	23
Keskinkertaisesti	4	15
Melko aktiivisesti	9	35
Erittäin aktiivisesti	6	23
Yhteensä	26	100

Kaikkia tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan tyytyväisyyttään matkailuyhdistyksen toimintaa riippumatta siitä, olivatko he yhdistyksen jäseniä (taulukko 24, kohta 4). Vastanneista 15 % oli täysin tyytyväisiä ja 39 % jonkin verran tyytyväisiä yhdistyksen toimintaan. Noin joka kymmenes yritys oli täysin tyytymätön matkailuyhdistyksen toimintaan.

Yhdistyksen nähtiin toimivan resursseihinsa nähden kohtuullisesti, yhteismarkkinointi ja alueen www-sivut nähtiin hyödyllisinä, yhdistyksen nähtiin lisänneen toiminnan järjestelmällisyyttä ja Kolin tunnettuutta sekä parantaneen tiedotusta ulospäin. Koli ry. nähtiin myös alueen yrityksiä yhdistävänä tekijänä. Pidettiin kuitenkin tarpeellisenä saada enemmän innostuneisuutta toimintaan ja jäsenistö aktiivisesti mukaan. Organisaation pyörittämisen arvioitiin vievän liikaa aikaa, ja toiminnan kehittämiseen haluttiin lisää panostusta, markkinoinnin ohella myös strategiseen kehittämiseen sekä alueen, sen kohteiden ja reittien kehittämiseen. Resurssipulaa nähtiin ja priorisointia kaivattiin. Yhdistyksen laajuuden arvioitiin aiheuttavan hitautta toimintaan ja laajentumisen muille alueille puolestaan heikentävän Kolin roolia. Myynnin puuttuminen, etenkin ryhmiä ajatellen, nähtiin heikkoutena. Yhdistyksen arvioitiin ajavan vain tiettyjen yritysten asiaa. Lisäksi peräänkuulutettiin retkiviikon kaltaisia ratkaisuja, joilla olemassa olevia elementtejä saataisiin hyödynnettyä.

Tutkimuksessa kartoitettiin toimijoiden näkemystä Kolin alueen latuverkoston ylläpitokustannusten jakamisesta. Kolmen arvioitavan vaihtoehdon lisäksi vastaajat saivat ehdottaa vaihtoehtoisia tapaa. Vedenkulutukseen perustuva maksu arvioitiin huonoimmaksi, yli puolet (58 %) piti sitä melko huonona tai erittäin huonona vaihtoehtona. Tasasuuruisen perusmaksun suhteen mielipiteet jakautuivat hyvin tasaisesti kannatuksen ja vastustuksen välillä. Vuodepaikkojen lukumäärään perustuvaa maksua piti erittäin hyvänä tai melko hyvänä yli 60 % vastanneista. Vastaajat kommentoivat eri vaihtoehtoja haastattelun aikana, vaikka varsinaista avointa kysymystä lomakkeeseen ei sisällynyt. Nähtiin tärkeäksi, että kaikki laduista hyötyvät saadaan mukaan, ja toisaalta tasasuuruista maksua ei pidetty oikeudenmukaisena, koska yritykset sijoittuvat latuihin nähden eri tavoin. Vuodepaikkojen määrään perustuvaa maksua ei pidetty oikeudenmukaisena, koska vuodepaikkojen määrä ei suoraan kerro yrityksen toiminnan laajuutta, ja tapa myös jättää pois muut kuin majoitusyritykset.

3.3.3 Kolin ja Ruunaan välinen yhteistyö

Tutkimuksessa kartoitettiin myös Kolin alueen yritysten yhteistyötä Ruunaan retkeilyalueen suuntaan. Yrityksistä 17 % tekee yhteistyötä melko paljon tai erittäin paljon Ruunaan alueella toimivien yritysten kanssa, kun taas lähes puolet yrityksistä ei tee yhteistyötä lainkaan (taulukko 26). Lähes kaksi kolmasosaa yrityksistä näkee yhteistyön kuitenkin erittäin tarpeellisenä tai melko tarpeellisenä, ja tarpeettomaksi sen arvioi vain noin viidennes vastanneista (taulukko 27).

Taulukko 26. Yhteistyön määrä Ruunaalla toimivien yritysten kanssa.

Yhteistyön määrä	kpl	%
Ei lainkaan	16	44
Melko vähän	8	22
Keskinkertaisesti	6	17
Melko paljon	4	11
Erittäin paljon	2	6
Yhteensä	36	100

Taulukko 27. Yhteistyön tarpeellisuus Ruunaalla toimivien yritysten kanssa.

Yhteistyön tarpeellisuus	kpl	%
Tarpeetonta	7	21
Vähän tarpeellista	2	6
Keskinkertaisesti	3	9
Melko tarpeellista	9	26
Erittäin tarpeellista	13	38
Yhteensä	34	100

Yhteistyötä tehdään ohjelmapalveluiden, etenkin koskenlaskun tiimoilta, mutta joissain tapauksissa myös majoituksessa ja ruokailupalveluissa sekä markkinoinnissa ja myynnissä. Yritykset kertovat usein Ruunaan ja Pielisen mahdollisuuksista asiakkailleen, tämä mainittiin monen haastattelujen yhteydessä, vaikka yritys ei muuten yhteistyötä tekisikään. Ruunaan nähtiin täydentävän ja monipuolistavan Kolin palvelutarjontaa ja pidentävän asiakkaiden viipymää alueella, jos he vierailevat molemmissa paikoissa. Yhteistyö nähtiin tarpeellisenä etenkin markkinoinnissa ja tiedottamisessa sekä ohjelmapalveluissa.

Vastanneiden näkemysten mukaan tulisi yhteistyön parantamiseksi lisätä tietoisuutta toisista alueista ja niiden palveluista, samoin näkyvyyttä puolin ja toisin, sekä panostaa yhteismarkkinointiin. Vaikka alueiden koetaan joskus olevan kaukana toisistaan, eivät ne sitä ole Etelä-Suomen tai ulkomaiden näkökulmasta. Useat vastanneista mainitsivat myös ohjelmapaketien muodostamisen eri alueiden palveluista sekä liikenneyhteyksien parantamisen Pielisen yli. Muutamissa kommentteissa Kolin nähtiin toimivan tulevaisuudessa Pohjois-Karjalan veturina ja tarjoavan näin asiakasvirtaa myös muille kohteille. Toisaalta usein arvioitiin, että Koli tarvitsee tarjontaansa täydentäviä kohteita.

3.3.4 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö

Yritystutkimuksen mukaan tutkimukseen osallistuneet yritykset ja Metsähallitus tekevät yhteistyötä melko vähän (taulukko 28). Yhteistyötä tehdään eniten asiakaspalvelupisteiden palveluissa, alueen ja palveluiden markkinoimisessa ja Metsähallituksen palvelurakenteiden käytössä. Vastanneet yritykset eivät olleet asioineet Metsähallituksen kanssa lainkaan maa-ainekseen ostoon tai myyntiin tai puukauppaan liittyvissä asioissa.

Taulukko 28. Yhteistyön määrä yritysten ja Metsähallituksen välillä vuonna 2009. 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

Yhteistyöala	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	35	95	51	11	14	20	3	2,11	1,32
Alueen käyttöön liittyvät luvat	35	95	57	11	11	14	6	2,00	1,35
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	33	89	42	6	24	24	3	2,39	1,34
Asiakaspalvelupisteiden palvelut	32	86	38	16	22	16	9	2,44	1,39
Alueen käytön suunnittelu	34	92	50	9	24	18	0	2,09	1,22
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	34	92	41	18	21	15	6	2,26	1,31
Maa-aineksen myynti/osto	34	92	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Tonttikaupat ja vuokraus	33	89	94	0	3	3	0	1,15	0,62
Matkailun ohjelmapalvelut	33	89	73	9	12	6	0	1,52	0,94
Hakkuiden suunnittelu	34	92	97	3	0	0	0	1,03	0,17
Puun osto/myynti	34	92	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Muu	11	30	45	18	18	0	18	2,27	1,56
Yhteensä	37								

Yritykset olivat tyytyväisimpiä yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa alueen käyttöön liittyneiden lupien ja Metsähallituksen kanssa tehtyjen sopimusten osalta (keskiarvo 4,1) (taulukko 29). Tyytymättömmimpiä yritykset olivat yhteistyöhön matkailun ohjelmalveluissa ja alueen käytön suunnittelussa sekä tonttikaupoissa ja vuokrauksessa, tosin jälkimmäisestä oli kokemusta vain kahdella yrityksellä.

Taulukko 29. Yritysten tyytyväisyys yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa vuonna 2009. 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

Yhteistyöala	Tehnyt yht. ja arv.		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei yhteistyötä n	
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen			
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	15	41	0	7	7	60	27	4,1	19	
Alueen käyttöön liittyvät luvat	16	43	0	6	6	56	31	4,1	19	
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	19	51	0	5	21	58	16	3,8	16	
Asiakaspalvelupisteiden palvelut	22	59	0	5	9	68	18	4,0	13	
Alueen käytön suunnittelu	16	43	0	6	44	31	19	3,6	18	
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	17	46	0	6	12	59	24	4,0	16	
Maa-aineksen myynti/osto	0	0	0	0	0	0	0		31	
Tonttikaupat ja vuokraus	2	5	50	0	0	0	50	3,0	29	
Matkailun ohjelmalvelut	8	22	0	25	50	13	13	3,1	23	
Hakkuiden suunnittelu	0	0	0	0	0	0	0		31	
Puun osto/myynti	0	0	0	0	0	0	0		31	
Muu	4	11	25	0	0	25	50	3,8	4	
Lomakkeita yhteensä	37									

Kaikkia yrityksiä pyydettiin myös arvioimaan Metsähallituksen toimintaa vuonna 2009 (taulukko 30). Parasta palautetta saivat polttopuuhuolto, Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa, rakenteiden ja reittien turvallisuus sekä jätehuolto. Huonointa palautetta saivat palvelurakenteet sisääntuloväylillä, erityisryhmien palvelut ja maasto-opasteet. Kysymyksiin oli myös mahdollisuus antaa vapaamuotoista palautetta. Luontoon.fi-sivut saivat sekä positiivista että negatiivista palautetta. Hyväksi koettiin sivujen kattavuus, mutta toisaalta koettiin, että niiltä on vaikea löytää tietoja ja että sivujen toteutuksessa oli toivomisen varaa. Sähköisen tiedonvälityksen koettiin olevan yhä tärkeämpi tulevaisuudessa ja siihen toivottiin panostettavan. Puiston ympäristön liikennetkaisuun kaivattiin parannuksia, myös kevyen liikenteen osalta. Maastoon kaivattiin selkeämpiä viitoituksia ja opasteita sekä niiden ja muiden rakenteiden yhtenäistämistä mm. Herajärven kierroksen kanssa. Palautteessa toisaalta kaivattiin lisää yhteistä markkinointia, mutta toisaalta pelättiin liiallisen matkailuväritteen alentavan kansallispuiston arvoa.

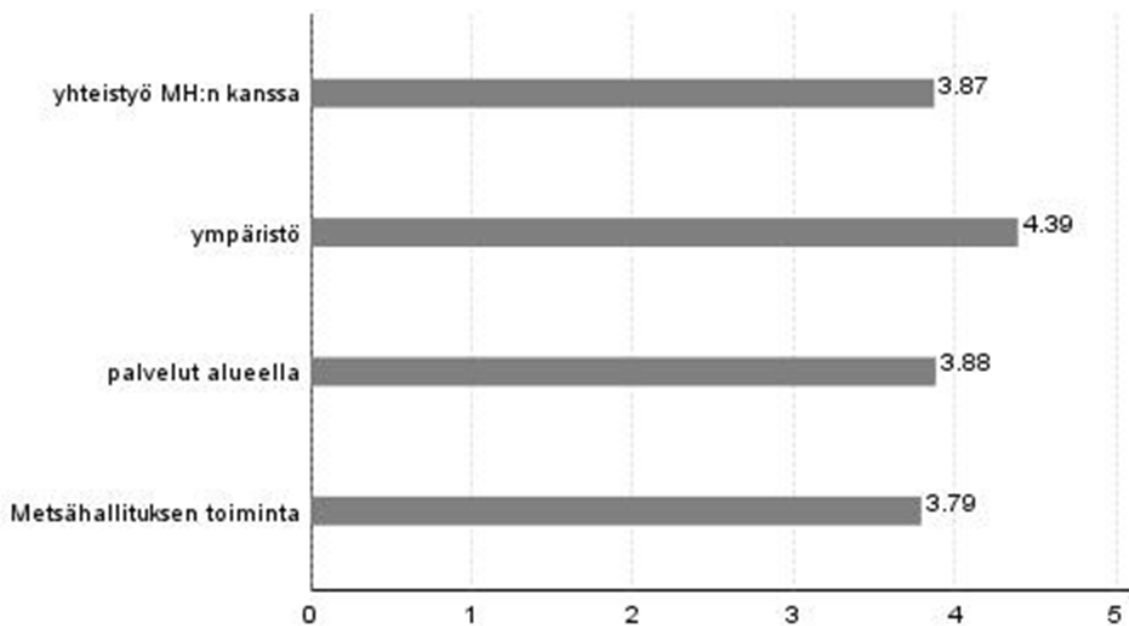
Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan käyttävät yritykset näkivät kehitettävää melko samoissa asioissa: palvelurakenteissa sisääntuloväylillä ja erityisryhmien palveluissa (taulukko 15 s. 20). Maasto-opasteet saivat huonompaa palautetta koko yrittäjäkunnalta kuin alueella toimivilta yrittäjiltä. Koko yrittäjäkunnan antamat arvostukset olivat kauttaaltaan alle neljän (keskiarvo 3,79 arvosteluasteikolla 1–5), kun tavoitteena voidaan pitää neljää tai sen ylittävää arvosanaa (taulukko 30).

Taulukko 30. Yritysten (kaikki) arvio Metsähallituksen toiminnasta Kolin kansallispuiston alueella vuonna 2009 (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Palvelu	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytännyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Palvelurakenteet alueen sisääntuloväyillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	28	80	4	4	46	43	4	3,39	6
Palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	29	83	0	7	14	66	14	3,86	5
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	29	83	0	0	24	59	17	3,93	5
Maasto-opasteet (info-aulut, viitoitus)	29	83	0	10	28	55	7	3,59	5
polttopuuhuolto	28	80	0	7	14	50	29	4,00	5
Jätehuolto (käymälät, jätepiestet, yleinen siisteys)	27	77	0	7	19	48	26	3,93	6
Erytisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	21	60	0	14	29	48	10	3,52	11
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	31	89	6	6	13	29	45	4,00	4
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	28	80	4	4	32	43	18	3,68	4
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	28	80	7	4	14	43	32	3,89	7
Muu	0	0							2
Lomakkeita yhteensä	35								
Aluekohtainen keskiarvo								3,79	
Vertailukelpoinen keskiarvo								3,79	

3.4 Asiakastyytyväisyys

Metsähallituksen toimintaa ja palvelurakenteita kuvaavien kysymysten vastaukset voidaan luokitella asiakastyytyväisyyden osatekijöihin. Taulukko kysymysvaihtoehtojen jakautumisesta eri osatekijöihin löytyy liitteestä 3. Kuvassa 5 ovat asiakastyytyväisyyden osa-alueittaiset keskiarvot. Näiden perusteella laskettu aluekohtainen yrittäjien asiakastyytyväisyysindeksi on Kolin kansallispuistossa 3,88. Asteikko on tässäkin yhdestä viiteen eli tulos tarkoittaa keskinkertaista hieman parempaa asiakastyytyväisyyttä. Osa-alueista ympäristö sai parhaan arvosanan, sen keskiarvo oli 4,39, ja Metsähallituksen toiminta kokonaisuutena sai heikoimman arvosanan, 3,79.

Kuva 5. Asiakastyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

3.5 Kestävä luontomatkailu

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden (liite 4) toteutumista yritystoiminnassaan. Periaatteiden toteuttamisen onnistuminen arvioitiin kaikkiaan hieman keskinkertaista paremmaksi (taulukko 31). Yrityksen ja sen asiakkaiden sekä Metsähallituksen koettiin onnistuneen toteuttamisessa parhaiten. Yritysverkoston ja yrityksen sidosryhmien osalta tilanne arvioitiin hieman heikommaksi.

Yritysten näkemykset kestävän luontomatkailun periaatteista olivat varsin myönteisiä (taulukko 32). Periaatteet olivat melko hyväksyttäviä tai erittäin hyväksyttäviä melkein kaikkien yritysten näkökulmasta. Periaatteiden selkeys ja ymmärrettävyys arvioitiin kysytyistä osaluista heikoimmaksi.

Taulukko 31. Onnistuminen kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa (1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin).

Taho	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
	n	%							
Yritys ja sen asiakkaat	20	95	0	5	30	55	10	3,70	0,73
Yrityksen sidosryhmät	20	95	0	15	25	50	10	3,55	0,89
Yritysverkosto	19	90	0	5	37	53	5	3,58	0,69
Metsähallitus	20	95	0	5	30	55	10	3,70	0,73
Yhteensä	21								

Taulukko 32. Metsähallituksen suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteiden arviointi (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Kestävän luontomatkailun periaatteiden	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Hyväksyttävyys	27	100	0	0	7	37	56	4,48	0,64
Soveltuvuus yrityksen toimintaan	27	100	0	4	7	52	37	4,22	0,75
Toteuttamiskelpoisuus	27	100	0	0	19	41	41	4,22	0,75
Selkeys ja ymmärrettävyys	27	100	0	4	22	37	37	4,07	0,87
Yhteensä	27								

3.6 Tulevaisuus

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan tulevaisuudennäkymiään. Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän entisellään tai kasvavan tulevaisuudessa. 11 % arvioi toimintansa kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi ja 42 % jonkin verran (taulukko 33). Yritysten henkilöstömäärän kasvu arvioitiin hieman hillitymmäksi, ja suurin osa vastanneista arvioi yrityksensä henkilöstömäärän pysyvän entisellään.

Matkailun tulevaisuutta arvioitiin eri mittakaavoissa. Positiivisimmin nähtiin Kolin-Ruunaan alueen ja Kolin alueen matkailun kehitys (taulukko 34). Suurin osa yrityksistä (79 %) katsoo Kolin kansallispuiston merkitsevän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 35).

Taulukko 33. Tulevaisuuden näkymät ja muutokset toiminnan laajuudessa (1 = supistuu merkittävästi, ... 5 = kasvaa merkittävästi).

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	supistuu merkittävästi	supistuu jonkin verran	pysyy entisellään	kasvaa jonkin verran	kasvaa merkittävästi		
Yrityksen toiminta	38	100	0	0	47	42	11	3,63	0,67
Yrityksen henkilöstömäärä	36	95	0	0	72	25	3	3,31	0,52
Yhteensä	38								

Taulukko 34. Matkailun tulevaisuudennäkymät (1 = supistuu merkittävästi, ... 5 = kasvaa merkittävästi).

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	supistuu merkittävästi	supistuu jonkin verran	pysyy entisellään	kasvaa jonkin verran	kasvaa merkittävästi	
Matkailu Kolin kansallispuiston alueella	37	97	0	5	19	70	5	3,72
Matkailu Kolin alueella	36	95	0	11	14	65	11	3,79
Matkailu Koli-Ruunaa-alueella	34	89	0	6	21	65	9	3,8
Matkailu Pohjois-Karjalassa	37	97	0	14	27	54	5	3,5

Taulukko 35. Kolin kansallispuiston merkitys yrityksille tulevaisuudessa (1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon).

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alue merkitsee yrityksille tulevaisuudessa	38	100		13	8	45	34	4,00	0,99

Kyselyyn vastanneilta tiedusteltiin myös suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana (liite 5). Yrityksien lähitulevaisuudessa näkyi joko palvelujen tai toimintaympäristön kehittämistä. Muutamia yrityksiä kiinnostivat laajentuminen tai laadun parantaminen. Myös markkinoinnin tehostaminen tai kehittäminen oli useamman yrityksen suunnitelmissa.

3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle

Kansallispuiston kehittämistarpeissa esiintyivät talviajan aktiviteetit ja palveluiden kehittäminen (laskettelurinteet ja hiihtoreitistö), tiestön parantaminen sekä tiedotuksen ja yhteistyön lisääminen (taulukko 36). Myös ajatuksia perinnemaisemien hyödyntämisestä, tapahtumien järjestämisestä ja monesta muusta teemasta nousi esiin. Muut Metsähallitukselle esitetyt toiveet olivat hyvin sekalaisia. Ne on koottu liitteeseen 6.

Turvallisuuteen liittyvistä näkökohdista esiin nousi pelastussuunnitelman tarve (taulukko 37). Toisaalta varoiteltiin yliturvallisuusajattelusta.

Taulukko 36. Toiveita Kolin kansallispuiston kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana.

Yrityksen ensisijainen päätoimiala	Kehittämistoiveet
Majoituspalvelut	Yhteisiä tilaisuuksia toiveiden ja tarpeiden päivittämiseksi molemmin puolin. Yhteistyön ja yrittäjyyden hengessä.
Majoituspalvelut	- Näkymäpaikoilta avattava maisemaa hakkaamalla puustoa - Tiestöä parannettava - Laskettelu- ja hiihtomahdollisuuksia parannettava - Metsiä hoidettava heitteillejätön sijaan
Majoituspalvelut	Taata laskettelurinteiden toiminnan jatkuminen.
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	Kansallispuisto ei sovellu yrityksen toiminnalle, niin siihen liittyen ei toiveita. Lomakolin alueelle toiminta sopisi, sinne reittien saaminen olisi oleellista.
Kulttuuripalvelut	Arkeologisen selvityksen jatkaminen ja hyödyntäminen
Sekalaiset matkailupalvelut	Puiston kokoa voisi kasvattaa, jos alueita saatavilla.
Liitännäiset tuotteet	Panostusta talviretkelijöiden palveluun mm. reittien ja nuotiopaikkojen huoltoon ja yöpymismahdollisuuksiin kansallispuistossa. Luontokeskus Ukon toiminnan kehittämisen tapahtumien pitopaikkana (maksullisia ja maksuttomia). Yhteisöllisyyden lisääminen. Luonnon houkuttelevuuden lisääminen tarjoamalla esim. aktiivisia tapahtumia myös ympäristökasvatusteemat mukana. Tieto kansan saataville mielekkäässä muodossa mm. opastetut retket sesonkiaikaan. Yrityksille koulutuspäiviä eri teemoista. Tapahtumista tiedottaminen koko kylälle, ei vain mäellä.
Muu	Tarvetta telttailupaikalle Ikolanahon korkeudelle? Ikolanaholla on paljon luvattonta leiriytymistä. Luontokeskukseen esille passiivikuvakkeita/tauluja eri reittivaihtoehdoista (polkukartta, reitin keskeinen sisältö, valokuvia...). Historiallinen Mattilan tie kunnostettava (ei ajoneuvoliikenteelle). Järnefeltin kalliolle infotaulu. Ym ym.
Muu	Kolin kansallispuistojen luontoarvojen tasa-arvoistamista, ei vaan mäki, vaan mahdollisuudet myös muualla kansallispuistossa.
Muu	Valmiita luontopaketteja alueella toimiville yrityksille.
Muu	a) Jokamiehen oikeudet ovat tuntematon käsite edelleen kävijöille. 16.1. joku raahasi Ukkoon mustikanvarpuja, mm. b) Samoin fillareilla kuljetaan puistossa aivan estoitta, sekä koiria pidetään irti. Kyltviidakko jokaisen polun päälle vai vartijoita kytikseen?
Muu	Laskettelu- ja murtomaahiihtoreitistöä ja palveluita kehitettävä - saavutettavuutta parannettava tiestöä parantamalla - lauttaliikenne (Koli-Vuonisohti)
Muu	Kansallispuistoon voisi liittää ympäröiviä alueita. Retkeilymahdollisuuksien/luontomatkojen kehittäminen puiston ympärille vähentäisi painetta kansallispuiston kulumiseen.
Muu	Ympärivuotinen polkuverkosto, mallia Euroopasta. Talvikäytön nostaminen, helposti tavoitettavaksi, halpa, helppo toteuttaa.
Muu	Puistoon paimennettu karjalauma (kyyttöjä, lampaita) ja paimenia. Maiseman entistämistä, superluomutuotteita (juustoja, lihaa, villaa). Talvimajoitus esim. Ollilan uudelleen rakennettavassa navetassa. Talvirehun korjausta perinnetapahtuma, jossa myös palkattua työvoimaa.

Taulukko 37. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämisehdotukset Metsähallitukselle.

Yrityksen ensisijainen päätoimiala	Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämisehdotukset
Ravitsemispalvelut	Koordinaatit pelastustarkoituksiin. Pelastautumissuunnitelmat/turvallisuussuunnitelmat pääreiteille näkyviin/saataville yrityksille.
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	Reitiltä vaaralliset puut pois, myös ls-alueelta (Ruunaan koiravaljakoreitit)
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	Kansallispuistoon tulisi tehdä onnettomuuden varalta pelastussuunnitelma. Päivystävä MHN henkilö, joka vastaa puhelimeen myös viikonloppuisin / "virka-ajan" ulkopuolella, ja joka olisi valmis tulemaan paikalle heti tarvittaessa tarvittavine pelastuskalustoineen (kesällä mönkijä, talvella moottorikelkka). Luontokeskus Ukkoon talonmies, joka olisi myös tavoitettavissa 24 h/vrk virka-ajan ulkopuolella. Usein suuret yleisötapahtumat ja konferenssithan tapahtuvat viikonloppuisin tai arkena iltaan asti. Osaava henkilö, joka osaa auttaa esim. kokouslaitteiden pettäessä, sähkövikojen ilmaantuessa tai muissa hätätilanteissa.
Kulttuuripalvelut	Unohdetaan liika turvallisuus!
Liitännäiset tuotteet	Toimintatapojen selventäminen onnettomuustilanteiden varalta.
Liitännäiset tuotteet	Turvallisuutta on syytä vähentää, älkää sortuko yliturvallisuusajattelun!
Muu	Kalliot liukkaita – kaiteita tarpeellisiin paikkoihin mm. Ukko-Kolin ja Mäkränahon välille.

4 Tulosten tarkastelu ja yhteenveto

Kolin kansallispuiston yritystutkimukseen vastasi 39 kansallispuistossa tai sen läheisyydessä toimivaa yritystä tai muuta matkailutoimijaa, joista 22 oli käyttänyt kansallispuistoa toiminnassaan. Pääosa tutkimukseen vastanneista yrityksistä oli pieniä, yrityksissä oli keskimäärin vain kaksi vakituista työntekijää. Määräaikaisten työntekijät mukaan lukien tutkimukseen osallistuneet yritykset työllistävät yhteensä 130 henkeä.

Yhdeksi päätoimialoistaan yritykset ilmoittivat useimmiten majoituspalvelut (51 %). Lähes puolet nimesi yhdeksi päätoimialakseen jonkin annetuista vaihtoehdoista puuttuvan alan. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut, joihin sisältyvät myös ohjelmapalvelut, olivat päätoimiala vajaalle kolmannekselle vastanneista. Yleisimpiä yritysten Kolin kansallispuistossa harjoittamia toimintoja olivat retkeily, ruoka- ja ravitsemuspalvelut sekä lumikenkäkävely. Pääosa yrityksistä tarjosi asiakkailleen puistossa yhdestä kolmeen toimintoa.

Puistoon tehtiin 127 500 käyntiä vuonna 2009. Yritystutkimuksen mukaan kansallispuistoa käytti 86 000 yritysten asiakasta. Tosin kysymykseen oli vastattu hyvin vaihtelevasti, ja osa vastaajista oli jättänyt kohdan tyhjäksi. Tietysti on otettava huomioon myös se, että sama kävijä voi olla käynnillään useamman kuin yhden yrityksen asiakas. Voitaneen kuitenkin sanoa, että kaikki kansallispuiston käynnit eivät ”tuota” yrityksille asiakkaita. Kävijätutkimuksessa 40 % kävijöistä on ilmoittanut käyttävänsä yritysten palveluita käynnillään, mikä vahvistaa tätä käsitystä. Kolin kansallispuiston haasteena voidaankin tulevaisuudessa pitää sitä, kuinka kävijät saadaan viipymään alueella pidempään ja käyttämään enemmän yritysten palveluita.

Vaikka kansallispuistossa toimivat yritykset (22 kpl) näkivät puiston merkityksellisenä toiminnalleen, vain neljä yritystä toimii puistossa aktiivisesti ympäri vuoden tarjoten siellä toimintaa viikoittain myös sesongin ulkopuolella. Kansallispuistoon mahtuisikin lisää toimijoita. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista yrityksistä (n = 38; 79 %) arvioi kuitenkin Kolin kansallispuiston merkitsevän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa melko paljon tai erittäin paljon. Huolimatta yritysten toiminnan vähäisyydestä itse kansallispuistossa puisto siis nähdään merkityksellisenä yrityksien toiminnalle.

Kansallispuiston alueella toimivissa yrityksissä on havaittavissa hieman vaihtumista. Muutamat yritykset näyttäisivät olevan vähentämässä toimintaa alueella ja muutamat uudet suunnittelevat toimintaa sinne. Kansallispuiston toimijoiden ja vuodelle 2010 suunniteltujen toimintojen määrässä ei kuitenkaan ole näkyvissä merkittävää lisäystä ainakaan haastateltujen yritysten suunnalta. Tutkimus ei siis tavoittanut potentiaalisia uusia yrityksiä, eivätkä vastanneet ole tuomassa alueelle uusia toimintoja. Tästä voinee päätellä, että lähiympäristöstä puistoon suuntaavat yritykset olisivat toimintaa sinne jo suunnanneet, jos niikseen olisi. Potentiaali lienee siis uusissa tulokkaissa. Kolin kansallispuiston kävijöiden paikallistalouteen jättämään rahamäärään tavoitellaan kasvua (Laukkanen 2010). Tavoitteen saavuttamiseksi kävijän tulisi käyttää enemmän rahaa ostoksiin, palveluihin ja muihin kansallispuistokäyntiin liittyviin kuluihin. Jotta näin tapahtuisi, palvelutarjontaa olisi lisättävä, mikä osaltaan myös pidentäisi kävijöiden käyntiä alueella.

Yritykset näkivät Kolin alueen luonnossa ja kulttuuriperinnössä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia. Pääosa yrityksistä hyödynsi näitä arvoja toiminnassaan ja arvioi alueen tuntemuksen tuovan lisäarvoa yritykselle tai yrityksen tuotteelle. Yritysten toiminnassa luonto- ja kulttuuriarvoja hyödynnettiin etenkin opastuksissa, toimintaympäristönä, markkinoinnissa ja inspiraation lähteenä.

Pääosa (69 %) tutkimukseen vastanneista oli Kolin matkailuyhdistyksen jäseniä. Kaikkia tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan tyytyväisyyttään matkailuyhdistyksen toimintaan riippumatta siitä, olivatko yhdistyksen jäseniä. Vastanneista yli puolet (54 %) oli ainakin jossain määrin tyytyväisiä yhdistyksen toimintaan, noin joka kymmenes sen sijaan täysin tyytymätön.

Vajaa viidennes vastanneista yrityksistä tekee erittäin paljon tai melko paljon yhteistyötä Ruunaan suuntaan, kun taas lähes puolet vastanneista ei tee sitä ollenkaan. Tarpeettomana ei alueiden välistä yhteistyötä kuitenkaan pidä kuin noin viidennes vastanneista. Yhteistyötä tehdään ohjelmopalveluiden, etenkin koskenlaskun tiimoilta, vähemmän majoituksessa ja ruokailupalveluissa sekä markkinoinnissa ja myynissä. Ruunaan nähtiin täydentävän ja monipuolistavan Kolin palvelutarjontaa ja pidentävän asiakkaiden viipymää alueella. Yhteistyö nähtiin tarpeellisenä etenkin markkinoinnissa ja tiedottamisessa sekä ohjelmapalveluissa. Yhteistyön parantamiseksi tulisi vastanneiden mukaan lisätä tietoisuutta toisista alueista ja niiden palveluista sekä näkyvyyttä puolin ja toisin ja panostaa yhteismarkkinointiin. Useat vastaajat mainitsivat myös ohjelmapakettien muodostamisen eri alueiden palveluista sekä liikenneyhteyksien parantamisen Pielisen yli. Hyvä ja tarvittava askel yhteistyön kehittämisessä on siis tiedonvaihto, vaikka kaikilla yrityksillä ei konkreettista yhteistyötä Pielisen yli syntyisikään.

Kaikki vastanneet yritykset arvioivat oman toimintansa pysyvän entisellään tai kasvavan tulevaisuudessa. Yritysten henkilöstömäärän kasvu arvioitiin hieman hillitymmäksi, ja suurin osa arvioi yrityksensä henkilöstömäärän pysyvän entisellään. Kovin suurta kasvua toiminnassa ei voine kuitenkaan tapahtua henkilöstön määrän pysyessä ennallaan.

Yritykset tekevät yhteistyötä Metsähallituksen kanssa melko vähän. Eniten yhteistyötä tehdään asiakaspalvelupisteiden palveluissa, alueen ja palveluiden markkinoimisessa ja Metsähallituksen palvelurakenteiden käytössä. Tyytyväisimpiä Metsähallituksen kanssa tehtyyn yhteistyöhön oltiin alueen käyttöön liittyvissä luvissa ja Metsähallituksen kanssa tehdyissä sopimuksissa (keskiarvo 4,1 asteikolla 1–5) Tyytymättömmimpiä oltiin yhteistyöhön matkailun ohjelmapalveluissa ja alueen käytön suunnittelussa. Yritysten arvioidessa Metsähallituksen toimintaa vuonna 2009 parasta palautetta saivat polttopuuhuolto, Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa, rakenteiden ja reittien turvallisuus sekä jätehuolto. Huonointa palautetta saivat palvelurakenteet sisääntuloväylillä, erityisryhmien palvelut ja maasto-opasteet. Vapaamuotoisessa palautteessa kansallispuiston kehittämistarpeiksi mainittiin talviajan aktiviteetit ja palveluiden kehittäminen (laskettelurinteet ja hiihtoreitistö), tiestön parantaminen sekä tiedotuksen ja yhteistyön lisääminen.

Näkemykset matkailun tulevaisuudesta olivat tutkittujen yritysten parissa varsin myönteiset. Kun vertailtiin matkailun tulevaisuuden näkymiä eri mittakaavoissa kansallispuistosta maakunnan tasolle, positiivisimmin matkailun tulevaisuus nähtiin Kolin alueella, jossa 76 % vastaajista arvioi matkailun kasvavan merkittävästi tai jonkin verran.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan myös matkailualan yritysten toimintaedellytyksiä eri mittakaavoissa. Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä ja yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Heikoimmiksi yrittäjyyden toimintaedellytykset arvioitiin sijaintikunnassa. Vastaukset olivat samansuuntaiset vuonna 2007 toteutetussa Raja-Karjalan tutkimuksessa (Räsänen 2008), jossa haastateltiin Ruunaan, Patvinsuon, Koitajoen ja Petkeljärven alueilla toimivia yrityksiä. Raja-Karjalan tutkimuksessa esille nousi yrittäjien näkemys siitä, että muu Lieksan kehittäminen on jäänyt Kolin varjoon. Kolilla ei silti oltu juurikaan tyytyväisempiä toimintaedellytyksiin kunnan tasolla (Koli ka 3,03, Raja-Karjala 2,62). Yrityksien tulevaisuuden näkymät toiminnan ja henkilöstömäärän kasvun suhteen

olivat Raja-Karjalassa varsin samankaltaiset kuin Kolilla nyt toteutetussa tutkimuksessa. Myös vapaamuotoisen palautteen kehittämisehdotukset nostivat esille osin samat teemat kuin Kolilla: verkostoitumisen ja yhteistyön lisääminen alueiden välillä ja myös eri tahojen (yrityksien, kuntien) kanssa. Metsähallitukselta kaivattiin myös lisää tietoa sen toiminnasta sekä todellista yhteistyöntekoa.

Valtakunnallisesti vertailukelpoinen asiakastyytyväisyysindeksi oli Kolin tutkimuksessa 3,88. Indeksiin on koostettu arviot asiakastyytyväisyyden eri osa-alueista. Tavoitteena on, että asiakastyytyväisyysindeksi on yli neljän (asteikko 1–5), joten parannettavaa vielä löytyy. Verrattaessa Kolin tutkimusta Raja-Karjalan vastaavaan Kolilla oltiin hieman tyytyväisempiä (Raja-Karjalassa indeksi 3,71). Suurin ero oli osatekijöittäin vertailtuna ympäristössä, joka sai Raja-Karjalassa arvion 3,94 ja Kolilla 4,39. Ympäristö oli molemmissa tutkimuksissa se osa-alue, joka arvioitiin parhaaksi. Raja-Karjalassa heikoimmaksi osa-alueeksi arvioitiin yhteistyö Metsähallituksen kanssa (3,33) ja Kolilla Metsähallituksen toiminta (3,79).

Kolin kansallispuiston yritystutkimuksen tuloksia hyödynnetään kansallispuiston hoidon ja käytön suunnittelussa, virkistyskäytön kehittämisessä sekä Kolin–Ruunaan alueelle vuonna 2010 valmistuvassa luontomatkailusuunnitelmassa.

Kiitokset

Erityiskiitokset tutkimukseen osallistuneille yrittäjille, jotka kiireidensä ohessa löysivät aikaa kyselyyn vastaamiseen. Varsinaisen työn ohessa kuulin myös monta mielenkiintoista kokemusta ja näkemystä Kolin ja kansallispuiston vaiheista. Raporttia koostettaessa korvaamattomana apuna toimi Liisa Kajala, joka kärsivällisesti jaksoi selvitellä asiakastietojärjestelmän kiemuroita kanssani.

Lähteet

- Ahola, A. & Kivistö, K. 2010: Oulangan kansallispuiston yritystutkimus 2009. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 133. 49 s.
- Kangas, H. 2006: Matkailijan rooli kestävässä matkailussa – Tapaustutkimus Kolilla: Kolin matkailijoiden ympäristöasenteet ja suhtautuminen ympäristömerkkeihin. – Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, maantieteen laitos, Joensuu. 114 s.
- Koskinen, K. 2009: Luonnosta elinvoimaa. Ulkoilureitteihin tukeutuvan luonnonvirkistyskäytön ominaispiirteet ja aluetaloudelliset vaikutukset. – Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia, Joensuun yliopisto. Raportteja 3/2009. 56 s.
- Laukkanen, M. 2010: Kolin–Ruunaan alueen luontomatkailusuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 87. 39 s.
- Suunnittelukeskus 2007: Kolin master plan. Aanutlaatuinen Koli – Lieksan kaupunki, Lieksa. <http://koli.fi/Koli_raportti_lop.pdf>. 66 s.
- Metsähallitus 2010: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – Metsähallitus, Vantaa. <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Virkistyskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Sivut/Kansallispuistoihinsijoitetutrahatalautuvatmonikertaisina.aspx>>.
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2007: Pohjois-Karjalan matkailustrategia 2007–2013. – Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Julkaisu 108. < <http://www.lieksa.fi/dman/Document.phx?documentId=cj32007103941530&cmd=download>>. 37 s.
- Pyykkö, M. 2005: Luontomatkailijan profilointi ja segmentointi – empiirinen tutkimus Kolin kesämatkailijoista. – Pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto, Matkailututkimus, Rovaniemi. 94 s.
- Räsänen, H. 2008: Raja-Karjalan alueen yritystutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 98. 72 s.
- Sorsa, R. 2002: Yritykset kestävä matkailun toimeenpanijoina. – Pro gradu -tutkielma, Joensuun yliopisto, maantieteen laitos, Joensuu. 105 s.
- Tahvanainen, V. 2010: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2009. – Käsikirjoitus, Metsähallitus, luontopalvelut, Lieksa.

Kyselylomake
Metsähallitus Etelä-Suomen luontopalvelut

Luottamuksellinen

Haastattelulomakkeen nro _____

Vastauspäivämäärä _____

KOLIN KANSALLISPUISTON YRITYSTUTKIMUS

Täyttöohjeet:

Yritystutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Kolin kansallispuiston kehittämisessä. Tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia ja tulokset raportoidaan siten, että yksittäisen yrityksen tiedot eivät ole niistä pääteltävissä. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin **yrityskohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Tulen haastattelemaan teitä erikseen sovittuna aikana, joten lomakkeen täyttäminen etukäteen ei ole välttämätöntä. Toivon kuitenkin, että ehtisitte tutustumaan kysymyksiin ennen haastattelua.
4. Lisätietoja antaa Mari Laukkanen, puh. 040 487 0778, mari.laukkanen@metsa.fi.

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

TAUSTATIEDOT YRITYKSESTÄ

1. Yrityksen

nimi _____

perustamisvuosi _____

yhteistyösopimuksen numero (jos yritys on Metsähallituksen sopimusyritys) _____

Y-tunnus _____

2. Vastaajan

nimi _____

asema tai tehtävä yrityksessä _____

vastauspäivämäärä _____ . _____ . 2009

3. Yrityksen toimialue (merkitkää tarvittaessa useampi kohta)

koko Suomi

joku lääni tai läänit, mikä tai mitkä? _____

joku maakunta tai maakunnat, mikä tai mitkä? _____

Lieksa

Kontiolahti

Nurmes

Joensuu

Juuka

Ilomantsi

4. Yrityksen päätoimialat tärkeysjärjestyksessä (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.)

___ majoituspalvelut

___ kulttuuripalvelut

___ ravitsemispalvelut

___ virkistys- ja viihdepalvelut

___ henkilöliikennepalvelut

___ sekalaiset matkailupalvelut

___ matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja
matkaopaspalvelut (sis. ohjelmapalvelut)

___ liitännäistuotteet (mm. matkamuiutot ym. myyntituotteet)

___ muu, mikä? _____

5. Mitkä ovat tärkeimmät yrityksenne tarjoamat palvelut ja aktiviteetit? (nimeä korkeintaan 3)

a.) yleensä _____

b.) kansallispuistossa/suojelualueilla _____

ASIAKKAAT

6a. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista on viimeisten 12 kk aikana ollut

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	muita, mitä? (esim. koululaisryhmiä) _____	_____ %
yhteensä noin	_____ hlöä	yhteensä	100 %

6b. Mikäli yrityksellänne on ollut ulkomaalaisia asiakkaita viimeisten 12 kk aikana, mikä on ollut heidän kansallisuutensa?

brittejä	_____ %	espanjalaisia	_____ %
saksalaisia	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
venäläisiä	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
ranskalaisia	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
hollantilaisia	_____ %	ei tiedossa	_____ %
			100 %

7a. Onko asiakaskunnassanne tapahtunut muutoksia viimeisen viiden vuoden aikana?

kyllä ei

7b. Jos kyllä, niin minkälaisia? Arvioi myös muutoksien syitä

8a. Arvioitteko asiakaskunnassanne tapahtuvan muutoksia lähitulevaisuudessa?

kyllä ei

8b. Jos kyllä, niin minkälaisia? Arvioi myös muutoksien syitä.

9a. Kuinka asiakaskuntanne jakaantuu vuodenajoittain?

kesä (1.6.-31.8.)	_____ %
syksy (1.9.-31.10.)	_____ %
talvi (1.11.-31.3.)	_____ %
kevät (1.4.-31.5.)	_____ %
yhteensä	100 %

HENKILÖSTÖ

10. Yrityksenne työntekijä- ja henkilötyömäärä vuonna 2009

vakituiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
vakituiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
joista maastopalveluihin (mukaan lukien valmistelevat työt) liittyy	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta

11. Mikä on ollut yrityksenne työvoimatilanne viimeisten 12 kk aikana? Yrityksellä on ollut

- sopivasti työntekijöitä
- liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella
- jatkuvasti työvoimapula
- sesonkiaikoina työvoimapula

12. Millainen pätevyys yrityksenne henkilöstöllä (mukaan lukien alihankkijat) on päätoimialoillanne (ks. kysymys nro 4) – oppilaitoksen, järjestön tms. myöntämä ja ajantasainen koulutus? (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	Päätoimiala		5	4	3	2	1	
1	_____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2	_____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3	_____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4	_____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
5	_____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

KOLIN ALUE

13. Onko yrityksenne käyttänyt Kolin kansallispuistoa (sisältäen luontokeskus Ukon palvelut) liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

- kyllä → JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ
 ei → SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 22

A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT KOLIN KANSALLISPUISTOA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, → JATKAKAA TÄSTÄ

14a. Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2009 Kolin kansallispuiston alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva Kuluttajaturvallisuuslain (2004) mukainen turvallisuussuunnitelma?

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
☐ retkeily	☐	☐ veneilykaluston vuokraus	☐
☐ murtomaahiihto	☐	☐ melonta	☐
☐ lumikenkäkävely	☐	☐ kiipeily ja laskeutuminen	☐
☐ sauvakävely	☐	☐ maastopyöräily	☐
☐ laskettelu	☐	☐ majoitus	☐
☐ koiravaljakkoajelu	☐	☐ välinevuokraus	☐
☐ ratsastus	☐	☐ maastoruokailu	☐
☐ kalastus	☐	☐ ruokailu- tai ravitsemispalvelut	☐
☐ reittivene- tai reittilaivaliikenne	☐	☐ muu, mikä? _____	☐
☐ tilausvene- tai tilauslaivaliikenne	☐	☐ muu, mikä? _____	☐

14.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? [_____]

15. Mihin toimintoihin yrityksellänne on tarkoitus käyttää Kolin kansallispuistoa seuraavien 12 kk aikana?

☐ retkeily	☐ veneilykaluston vuokraus
☐ murtomaahiihto	☐ melonta
☐ lumikenkäkävely	☐ kiipeily ja laskeutuminen
☐ sauvakävely	☐ maastopyöräily
☐ retkiluistelu	☐ majoitus
☐ laskettelu	☐ välinevuokraus
☐ koiravaljakkoajelu	☐ maastoruokailu
☐ ratsastus	☐ ruokailu- tai ravitsemispalvelut
☐ kalastus	☐ muu, mikä? _____
☐ reittivene- tai reittilaivaliikenne	☐ muu, mikä? _____
☐ tilausvene- tai tilauslaivaliikenne	_____

16. Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt Kolin kansallispuistoa yritystoiminnassa viimeisten 12 kk aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina	yrityksenne sesongin ulkopuolella
☐ kerran viikossa tai useammin	☐ kerran viikossa tai useammin
☐ kerran kahdessa viikossa	☐ kerran kahdessa viikossa
☐ kerran kuukaudessa	☐ kerran kuukaudessa
☐ harvemmin	☐ harvemmin

17. Kuinka monta %:a Kolin kansallispuistoa käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut...

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä noin	_____ hlöä		_____

18. Kuinka paljon Kolin kansallispuistolla on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1
 ei lainkaan

19a. Mitä mieltä olette yrityksenne käyttämien palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä nykyisin Kolin kansallispuistossa? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2009 jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "emme ole käyttäneet palvelua". Palvelun tai rakenteen **määrän** voitte arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, EOS = en osaa sanoa

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					emme ole käyttäneet palvelua	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä			EOS		
	5	4	3	2	1		3	2	1			
1 pysäköintipaikat	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
2 tiestö	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
3 reittien opastetaulut	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
4 polku- ja/tai latureitistö	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
5 polku- ja/tai latuviitoitukset	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
6 tulentekopaikat	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
7 polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
8 yleisökäymälät	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
9 jätehuollon toteutus ja ohjaus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
10 erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
11 Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
12 Luontokeskus Ukko - opastuspalvelut	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
13 Luontokeskus Ukko - näyttelyt	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
14 Luontokeskus Ukko - kokouspalvelut	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
15 Luontokauppa Vakan kahvilapalvelut Ukossa	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
16 Hotelli Koli	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
17 Kolin Ryyränen	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
18 Kolin sataman Alamaja	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐	liian suuri	☐	☐	liian pieni	☐
19 Kulttuuriperintökohteet (arkeologiset kohteet, rakennukset, perinnemaisemat ym.)	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					
20 reittien ja rakenteiden turvallisuus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					
21 yleinen turvallisuus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					
22 yleinen siisteys	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					
23 maiseman vaihtelevuus	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					
99 jokin muu, mikä? _____	hyvä	☐	☐	☐	☐	huono	☐					

19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään? (5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

20. Mitä toiveita teillä on Kolin kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4= melko todennäköisesti, 3= ehkä, 2= melko epätodennäköisesti, 1= erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET KOLIN KANSALLISPUISTOA VIIMEISTEN 12 kk AIKANA
→ SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 25

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT KOLIN KANSALLISPUISTOA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk AIKANA → JATKAKAA TÄSTÄ

22. Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan?

23. Mitä toiveita teillä on Kolin kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita tulevaisuudessa?

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Kolin kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

MUUT ALUEET

25a. Mitä muita Metsähallituksen hallinnoimia alueita käytätte yritystoiminnassanne?		
Ruunaa	Jos kyllä, miten?	_____
kyllä ☐		_____
ei ☐		
Patvinsuo	Jos kyllä, miten?	_____
kyllä ☐		_____
ei ☐		
Petkeljärvi	Jos kyllä, miten?	_____
kyllä ☐		_____
ei ☐		
Muu suojelualue, mi- kä? _____	Jos kyllä, miten?	_____
_____		_____
valtion talousmetsät, mitkä _____	Jos kyllä, miten?	_____
_____		_____
25b. Aiotteko seuraavan kahden vuoden aikana laajentaa toimintaanne tai tuotteitanne muille Met- sähallituksen hallinnoimille alueille? Jos aiotte, niin mihin?		

**YLEINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MATKAILUYRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ
VUONNA 2009**

26. Taloudellinen kannattavuus vuonna 2009 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	5	4	3	2	1	
matkailun toimialalla koko maassa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

27. Toimintaympäristö vuonna 2009 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	5	4	3	2	1	
matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
alueen yrittäjien keskuudessa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

28. Teettekö yhteistyötä Kolin alueen muiden yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon ei lainkaan

29a. Onko yrityksenne Kolin matkailuyhdistyksen jäsen?

kyllä ei

29b. Jos ei, niin miksi?

29c. Jos kyllä, niin osallistuuko yrityksenne yhdistyksen toimintaan aktiivisesti?

(5 = erittäin aktiivisesti, 4 = melko aktiivisesti, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei ollenkaan)

erittäin aktiivisesti ei ollenkaan

30. Millaisissa asioissa teette yhteistyötä Kolin alueen muiden yritysten kanssa?

- 1 markkinointi
2 myynti
3 kalusto
4 tapahtumat
5 tuotteet

- 6 tuotekehitys
7 majoituspalvelut
8 ruokailupalvelut
9 ohjelmapalvelut
10 kuljetuspalvelut

11 muu, mikä?

12 muu, mikä?

31. Aiotteko lisätä yhteistyötä Kolin alueen muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk aikana?
(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

32. Onko yhteistyön tekeminen mielestänne hyvä asia yrityksenne menestymisen kannalta?
(5= erittäin hyvä, 4=melko hyvä, 3=keskinkertainen, 2=melko huono, 1=erittäin huono)

erittäin hyvä 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

33. Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä Kolin alueella?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

34a. Mikä on näkemysenne alueen yrittäjien keskinäisestä yhteistyöstä tarkasteluvuonna.

(5 =täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä)

5 4 3 2 1

yrittäjätverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

olen tyytyväinen Kolin matkailuyhdistyksen toimintaan täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

→ **34b. Miksi olette tyytyväinen/tyytymätön Kolin matkailuyhdistyksen toimintaan?**

35. Miten Kolin alueen yrittäjien keskinäistä yhteistyötä voitaisiin parantaa?

36. Latuverkoston ylläpito. Isommissa matkailukeskuksissa latujen ylläpidon rahoitus tulee yleensä pääosin matkailutoimijoilta. Arvioikaa seuraavia tapoja rahoittaa latuverkoston ylläpitoa Kolilla.

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

5 4 3 2 1

Vedenkulutukseen perustuva maksu erittäin hyvä ○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

Vuodepaikkojen lukumäärään perustuva maksu erittäin hyvä ○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

Tasasuuruinen perusmaksu erittäin hyvä ○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

Muu tapa, mikä? _____ erittäin hyvä ○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

KOLI-RUUNAA YHTEISTYÖ

37. Teettekö yhteistyötä Ruunaan alueella toimivien yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1
 ○ ○ ○ ○ ○ ei lainkaan

Jos kyllä, niin miten?

38. Näettekö yhteistyön Ruunaan alueella toimivien yritysten kanssa tarpeellisena?

(5= erittäin tarpeellista, 4=melko tarpeellista, 3=keskinkertaisesti, 2= vähän tarpeellista, 1=tarpeetonta)

erittäin tarpeellista 5 4 3 2 1
 ○ ○ ○ ○ ○ tarpeetonta

Jos näet sen tarpeellisena, niin missä asioissa?

39. Miten Koli-Ruunaa yhteistyön edellytyksiä voitaisiin parantaa?

YHTEISTYÖ METSÄHALLITUKSEN JA YRITYKSEN VÄLILLÄ VUONNA 2009

40. Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa?
(5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

	5	4	3	2	1	
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käyttöön liittyvät luvat	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen ja palveluiden markkinoiminen	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
MH:n asiakaspalvelupisteiden palvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käytön suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
maa-aineksen myynti/osto	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
tonttikaupat ja vuokraus	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
matkailun ohjelmapalvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
hakkuiden suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
puun osto/myynti	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Muu, mikä?	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan

41. Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa?

Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyytenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".

(5 =erittäin tyytyväinen, 4 =melko tyytyväinen, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko tyytymätön, 1 =erittäin tyytymätön)

	5	4	3	2	1		ei yhteistyötä
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käyttöön liittyvät luvat	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen ja palveluiden markkinointi	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
MH:n asiakaspalvelupisteiden palvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käytön suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
maa-aineksen myynti/osto	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
tonttikaupat ja vuokraus	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
matkailun ohjelmapalvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
hakkuiden suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
puun osto/myynti	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
muu, mikä? _____	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐

42a. Arvioi Metsähallituksen muuta toimintaa vuonna 2009.

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

		5	4	3	2	1		emme ole käyttäneet palvelua
palvelurakenteet sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, puukatokset, käymälät jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
rakenteiden ja reittien turvallisuus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
polttopuuhuolto	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
jätehuolto (käymälät, jätepiestet, yleinen siisteys)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
Metsähallituksen www-sivujen hyödyllisyys (luontoon.fi/koli)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐
Muu, mikä? _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono	☐

42b. Kerro, miksi jokin on erityisen hyvää tai huonoa:

43. Mistä yrityksenne hakee tietoa Kolin kansallispuistosta? (voit merkitä usean vaihtoehdon)

- Metsähallituksen luontoon.fi-sivustolta
- Metsähallituksen yleisiltä www-sivuilta (www.metsa.fi)
- Kolin matkailuyhdistyksen www-sivuilta (www.koli.fi)
- retkikarta.fi -sivustolta
- muilta www-sivuilta, mistä? _____
- esitteistä tai oppaista (retkeilyopas, ym)
- luontokeskuksesta
- matkailuneuvonnasta
- henkilökohtaisella yhteydenotolla Metsähallitukseen
- muilta yrityksiltä
- muualta, mistä? _____

ALUEEN LUONTO JA KULTTUURIPERINTÖ

44a. Arvioika luontoarvojen hyödyntämismahdollisuuksia alueen matkailussa

(5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

Hyödynnättekö alueen luontoa toiminnassanne?

Tuoko alueen luontoarvojen tuntemus yrityksellenne/ yrityksenne tuotteelle lisäarvoa?

Koetteko, että alueen luonnossa on vielä matkailullisesti hyödyntämättömiä mahdollisuuksia?

Aikooko yrityksenne jatkossa hyödyntää alueen luontoa toiminnassaan?

44b. Mitkä ovat yrityksenne toiminnan kannalta hyödyllisiä luontoarvoja Kolilla?

	erittäin hyödyllinen	5	4	3	2	1	ei lainkaan hyödyllinen	emme hyödynnä luontoarvoja
Kasvilajisto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eläinlajisto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Geologia	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maisema	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Perinnemaisemat/-lajisto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

44c. Jos hyödynnätte alueen luontoarvoja toiminnassanne, niin miten?

45a. Kulttuuriperinnön (arkeologiset kohteet, rakennukset, perinnemaisemat ym.) hyödyntäminen alueen matkailussa

(5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

Hyödynnättekö alueen kulttuuriperintöä toiminnassanne	☐	☐	☐	☐	☐
Tuoko alueen kulttuuriperinnön tuntemus yrityksellenne/ yrityksenne tuotteelle lisäarvoa?	☐	☐	☐	☐	☐
Koetteko, että alueen kulttuuriperinnössä on vielä matkailullisesti hyödyntämättömiä mahdollisuuksia?	☐	☐	☐	☐	☐
Aikooko yrityksenne jatkossa hyödyntää alueen kulttuuriperintöä toiminnassaan?	☐	☐	☐	☐	☐

45b. Mitkä ovat yrityksenne toiminnan kannalta hyödyllistä kulttuuriperintöä Kolilla?

	erittäin hyödyllinen	5	4	3	2	1	ei lainkaan hyödyllinen	emme hyödynnä kulttuuriperintöä
Kolin menneisyyteen liittyvät tarinat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rakennusperintö/ Perinneympäristöt/perinnepihat vanhoine rakennuksineen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuuluisat näköalapaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Luontokohteet, joihin liittyy tarinoita tai uskomuksia	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Luontokeskus Ukon näyttely	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

45c. Jos hyödynnätte alueen kulttuuriperintöä toiminnassanne, niin miten?

46. Mistä luonto- tai kulttuuriperintöasioista kaipaisitte lisätietoa Metsähallitukselta ja missä muodossa?

KESTÄVÄ LUONTOMATKAILU

47a. Arvioikaa oheisessa liitteessä olevia kestävän luontomatkailun periaatteita Metsähallituksen suojelualueilla. Vastatkaa jokaiseen kohtaan.

(5 =erittäin hyvä, 4 =melko hyvä, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huono, 1 =erittäin huono)

		5	4	3	2	1		
1	Kuinka hyväksyttävänä pidätte periaatteita yleisesti?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2	Kuinka hyvin periaatteet sopivat yrityksenne omaan toimintaan?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3	Kuinka toteuttamiskelpoisina pidätte periaatteita?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4	Kuinka selkeitä ja ymmärrettäviä periaatteet ovat?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

47b. Arvioikaa miten kestävän luontomatkailun periaatteiden (9 kohtaa, liite 1 s. 20) toteuttamisessa on onnistuttu. Miten hyvin onnistui/onnistuivat:

(5 =erittäin hyvin, 4 =melko hyvin, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huonosti, 1 =erittäin huonosti)

		5	4	3	2	1		
1	yritys ja sen asiakkaat	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
2	yrittäjien sidosryhmät	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
3	yrittäjien verkosto	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
4	Metsähallitus	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti

47c. Vapaamuotoinen kuvaus merkittävimmistä onnistumisista tai epäonnistumisista ja niiden mahdollisista syistä:

TULEVAISUUS

Tämän osien kysymyksissä aikajänne on kaksi vuotta.

48. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on toiminnan kasvun suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen toiminta kasvaa merkittävästi ⁵ ⁴ ³ ² ¹ supistuu merkittävästi

49. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on henkilöstömäärän suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen henkilöstömäärä kasvaa merkittävästi ⁵ ⁴ ³ ² ¹ supistuu merkittävästi

50. Kuinka paljon arvioitte Kolin kansallispuiston merkitsevän yrityksellenne seuraavien vuosien aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=ei kumpikaan, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon ⁵ ⁴ ³ ² ¹ ei lainkaan

51. Kuinka arvioitte Kolin ja Pohjois-Karjalan alueen matkailun tulevaisuutta?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Matkailu Kolin kansallispuiston alueella	kasvaa merkittävästi	☐	⁵	☐	⁴	☐	³	☐	²	☐	¹	supistuu merkittävästi
Matkailu Kolin alueella	kasvaa merkittävästi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	supistuu merkittävästi
Matkailu Koli-Ruunaa alueella	kasvaa merkittävästi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	supistuu merkittävästi
Matkailu Pohjois-Karjalassa	kasvaa merkittävästi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	supistuu merkittävästi

52. Suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

TOIVEITA JA TERVEISIÄ METSÄHALLITUKSELLE

53. Toiveita Kolin kansallispuiston kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

54. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämissuositukset Metsähallitukselle

55. Muita toiveita Metsähallitukselle

KIITOKSET VASTAUKSISTANNE!

Kyselylomakkeen saatekirje

Saate Kolin
kansallispuiston
yritystutkimukseen

28.10.2009

Hyvä luontomatkailutoimija,

Ohessa Kolin kansallispuiston yritys-kysely täytettäväksenne. Lähetämme yritys-kyselyn kaikille alueen yrityksille ja muille matkailutoimijoille, jotka toimivat Kolin kansallispuistossa tai sen läheisyydessä tai joiden asiakkaista merkittävä osa tulee tänne motiivinaan luonnossa liikkuminen, viihtyminen, harrastaminen tai luontoelämykset. Kysely on tarkoitettu myös sellaisille yrityksille, jotka eivät vielä toimi alueella, mutta jotka haluavat investoida ja kehittää liiketoimintaansa lähitulevaisuudessa luontomatkailun suuntaan.

Kyselyn tulokset auttavat kansallispuiston ja sen lähialueen matkailun kehittämistarpeiden kartoittamisessa ja toiminnan kehittämisessä. Tutkimuksen tietoja hyödynnetään etenkin Koli-Ruunaa alueelle talven aikana laadittavassa luontomatkailusuunnitelmassa sekä Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksessä.

Koli-Ruunaa luontomatkailusuunnitelmassa linjataan periaatteet Metsähallituksen alueisiin tukeutuvalla luontomatkailulle. Tavoitteena on myös liittää Koli entistä tiiviimmin Pohjois-Karjalan muihin luontomatkailukohteisiin. Suojelualueille määritetään myös kestävä luontomatkailun mittarit, joilla arvioidaan luontomatkailun ja virkistyskäytön vaikutuksia alueilla. Talven aikana pidetään kaksi keskustelutilaisuutta luontomatkailun toimijoille. Kesän aikana Kolilla ja Ruunaalla tehdyistä kävijätutkimuksista sekä alueiden yritys-tutkimuksista saadaan arvokasta pohjatietoa näihin tilaisuuksiin. Tilaisuuksissa pohditaan eteenpäin alueisiin liittyviä kehitystarpeita ja niiden vaatimia toimenpiteitä. Tilaisuuksien ajankohdat ilmoitetaan myöhemmin.

Toivon, että perehdytte oheiseen kyselylomakkeeseen. Tulen haastattelemaan teidät lomakkeeseen pohjautuen erikseen sovittavana ajankohtana marras-joulukuun aikana. Jos kuitenkin haluatte palauttaa kyselyn ilman haastattelua, niin ohessa on valmiiksi maksettu palautuskuori postitusta varten. Vastaa mielelläni, mikäli teillä on jotain kysyttävää yritys-kyselyyn, haastatteluihin tai luontomatkailusuunnitelmaan liittyen. Metsähallituksen yhteistyöyritysten osalta kysely toimii samalla palautteena vuoden 2009 toiminnasta.

Yhteistyöterveisin

Mari Laukkanen
Erikoissuunnittelija
Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut
Ylä-Kolintie 39
83960 Koli
Puh. 040 4870778
mari.laukkanen@metsa.fi

Liitteet: kyselylomake, alueen kartta, osoitteellinen palautuskuori (postimaksu maksettu)

Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin

Arviointi asteikolla 1–5

Metsähallituksen toiminta		Palvelut alueella		Ympäristö		Yhteistyö MH:n kanssa	
Palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	3,35	Pysäköintipaikat	3,75	Yleinen turvallisuus	4,27	Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	4,00
Palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukotokset, käymälät jne.)	3,85	Tiestö	3,82	Yleinen siisteys	4,20	Alueen käyttöön liittyvät luvat	4,07
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	3,89	Reittien opastetaulut	4,29	Maiseman vaihtelevuus	4,73	Alueen ja palveluiden markkinointi	3,78
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	3,63	Polku- ja/tai latuireittitö	4,21	Kulttuuriperintökohteet	4,00	Luontokeskuksen palvelut	3,95
Polttopuuhuolto	3,96	Polku- ja/tai latuviitoitukset	4,00			Alueen käytön suunnittelu	3,53
Jätehuolto (käymälät, jätepisteet, yleinen siisteys)	3,92	Tulentekopaikat ja laavut	3,85			Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	3,93
Erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	3,55	Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3,83			Tonttikaupat ja vuokraus	3,00
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	3,97	Yleisökäymälät	3,85			Matkailun ohjelmapalvelut	3,12
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	3,69	Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4,23			Alueen palvelut	4,00
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	4,04	Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,75				
		Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,73				
		Reittien ja rakenteiden turvallisuus	4,14				
		Palveluiden määrä	4,06				
Aluekohtainen keskiarvo	3,79		3,96		4,33		3,81
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,79		3,96		4,40		3,80
Aluekohtainen asiakastyytyväisyysindeksi					3,89		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen asiakastyytyväisyysindeksi					3,89		

Kestävän luontomatkailun periaatteet

Metsähallitus

Luonnonsuojelu

Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen suojelukohteissa

**Kestävää luontomatkailua harjoitetaan hallinnassamme olevilla suojelu-, erämaa- ja suoje-
luohjelma-alueilla siten, että...**

1. luontoarvot säilyvät ja toiminta edistää luonnon suojelua

Luonto on tärkeä matkan syy

Kävijöille kerrotaan luonnosta ja sen suojelusta

Matkailu ei häiritse luontoa, kaikki alueet eivät sovellu matkailukäyttöön

Ryhmät ovat pieniä, kuljetaan reiteillä aina kun mahdollista

Matkailua kanavoidaan palveluvarustuksen sijoituksella ja ohjeilla

Rakennetaan ympäristöön sopeutuvasti, luonnonkauniit alueet säilytetään rakentamattomina

Luonnon kulumista ja muita ympäristövaikutuksia seurataan, tarvittaessa niihin puututaan

2. ympäristöä kuormitetaan mahdollisimman vähän

Toimitaan luonnon ehdoilla, vältetään kaikkea ympäristön kuormitusta

Tavoitteena on ympäristöä säästävä ja roskaton retkeily

Polttopuuta käytetään säästeliäästi

Päästöt veteen ja ilmaan minimoidaan ja suositaan uusiutuvia energialähteitä

MH ja yrittäjät antavat hyvän esimerkin ympäristönsuojelusta

3. arvostetaan paikallista kulttuuria ja perinteitä

Tutustutaan avoimin mielin paikalliseen kulttuuriin

Paikallinen kulttuuri otetaan mahdollisuuden mukaan huomioon tiedon ja elämismahdollisuuksi-
en tarjonnassa

Käytetään paikalliset olot hyvin tuntevia oppaita

4. asiakkaiden arvostus ja tietämys luonnosta ja kulttuurista lisääntyvät

Hankitaan tietoa etukäteen

Tieto löytyy helposti ja on tarjolla kiinnostavassa muodossa

Annetaan mahdollisuus osallistua alueen hoitoon

Oppaat ovat hyvin koulutettuja

5. asiakkaiden mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen paranevat

Otetaan huomioon kaikki luonnossa liikkujat

Palvelut mitoitetaan kysynnän ja kohteen mukaan

Tarjotaan luonnonrauhaa ja opastettuja luontoretkeä

Matkailutuotteita kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa

6. asiakkaiden henkinen ja fyysinen hyvinvointi vahvistuvat

Suositaan lihasvoimin liikkumista
Huolehditaan asianmukaisesta retkeilyvarustuksesta
Tarjolla on helppoja ja vaativia retkikohteita
Tarjotaan mahdollisuus luontoelämyksiin
Rakenteet, reitit ja ohjelmapalvelut ovat turvallisia

7. vaikutetaan myönteisesti paikalliseen talouteen ja työllisyyteen

Käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisten yrittäjien tuotteita ja palveluja
Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakuntalaisia, mutta huomataan, että myös muualta tulleet ihmiset ja ideat voivat olla voimavara kotiseudun kehittämisessä

8. viestintä ja markkinointi ovat laadukasta ja vastuullista

Asiatiedot ovat luotettavia
Tiedotus on avointa ja vuorovaikutteista
Markkinointi ei ole ristiriidassa luonnonsuojelun kanssa

9. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä

Asiakkaiden mielipiteet ovat tärkeitä.
Järjestetään koulutusta yhdessä yrittäjien kanssa
Annetaan kaikille kiinnostuneille mahdollisuus osallistua suunnitteluun
Yhteistyössä asetetaan etusijalle ne, jotka sitoutuvat näihin kestävän luontomatkailun periaatteisiin

Yritysten ajatuksia oman toiminnan kehittämiseksi

Kehittämissuunnitelmat seuraavien kahden vuoden ajalle	
Oman suoran vuokrauskanavan vahvistaminen yhdessä Koli.fi kanssa	
Toiminta alkaa vasta todella pyörimään.	
Kartoitetaan Loma-Kolin aluetta toiminnan laajentumisen suhteen.	
Kehitämme yhteistyötä paikallisen hiihtoseuran kanssa	
Kalastuksen ja venevuokrauksen kehittäminen.	
Jäsenmäärän lisääminen, yhteistyö ja yhteismarkkinointi, palvelujen kehittäminen.	
Aktiviteettien lisääminen, Kolin alueella ei muuten paljon tarjontaa.	
Laadun parantaminen osittain ja tuotteiden uusimista ja viilaamista aina tarvitaan.	
Oman markkinoinnin tehostaminen. Tietotaitotason vahvana pitäminen niin, että pärjää kilpailussa.	
Toimintaa voisi monipuolistaa ja laajentaa, tehdä enemmän yhteistyötä.	
Hyödynnetään jo tehtyjä remontteja ym. toimintaympäristön parannuksia	
Pysyy ennallaan,	
Ei erityisiä suunnitelmia, tulevaisuus näyttää.	
Palveluiden tuottaminen Kolilla muuttuu konkreettiseksi.	
Tapahtumien kehittäminen (kesäkaudelle), perhematkailun kehittäminen. Kehitetään geologian esiinnostamista populaarissa muodossa. Teollisuuden ja kulttuurin rajapinnan kehittäminen entisestään - tieteen ja taiteen kohtausta. Yhteistyön kehittäminen naapuritoimijoiden kanssa ja laajemminkin. Hanketoiminta.	
Remonttitarpeet (mahd. laajennus ja muu kunnostus), hyvän olon palveluiden kehittäminen, rinnealueen kuntoon laittaminen, Loma-Kolin alueen uudistaminen.	
Jos uraanikaivos tulee naapuriin, koko alueen voi unohtaa (toteuma maailmalla kaivauksen lähellä on parisataa kilometriä säde...). Eikö MH:lla ole mitään auktoriteettia tässä maassa näissä asioissa?	
Koululaisryhmien palveluiden kehittäminen	
Sesongin pidentäminen / alku- ja loppukesän, syksyn asiakasmäärien kasvattaminen lisäämällä omien ohjelmalvelujen tarjontaa ja markkinointia.	
Panostamme markkinointiin. Palveluiden kehittämistä. Laajennamme joitakin osain meillä jo olevia tuotteita.	
Liiketoimintasuunnitelma 15 vuodeksi, suunnataan mihin mennään, asetetaan päämäärät. Parannuksia toimitiloihin. Maan osto alueelta. Koskenlaskussa suunta puuveneistä pois. Talvimatkailun kehittäminen Ruunaalle, tähän tarvitaan Koli-Ruunaa yhteistyötä, houkuttelee kävijöitä Ruunaalle. Tukikohdan perustaminen Kolille. Pehmeät arvot lisääntyy (melonta). Ulkomaan markkinointi. Kolin edustalle lumilinna, Pielisen hyödyntäminen yleensäkin Kolin edustalla, ensin jalansijan hankkiminen Kolilta.	
Kasvava ympäristökasvatussektori, talvileirikoulujen määrän kasvattaminen, opetuksellisen ohjelman kehittäminen talvelle. Kansainvälisen leiritoiminnan lievä kasvattaminen/ylläpito hyvällä tasolla. Hiljaisen ajan hyödyntäminen. Ryhmä/leirimatkailun ja sen puitteiden kehittäminen. Aktiviteeteissa omaehtoisen toiminnan lisääminen asiakkaiden hyödynnettäväksi.	
Yrityksen toiminnan saaminen ympärivuotiseksi (pidemmällä aikavälillä kuin kaksi vuotta)	
Käsityövaltaisempaan suuntaan	
Toimitaan kestävän luontomatkailun puolesta, rakennetaan kansallispuiston ympärillä olevia yritysverkostoja, jotka hyödyntävät kansallispuistoa	
Lkm	25

Muita toiveita Metsähallitukselle

Muita toiveita Metsähallitukselle	
Kolin kansallispuiston luonto-, kulttuuri- ja henkisiä arvoja ei saa myydä, uhrata, tuhota kaupallisille business-markkinoille "Olemme haisevaa eurorahaa suurempien arvojen äärellä" Heikki Turunen. Paineita on alueluovutuksille yritystoiminnalle, kuten hotelli- ja laskettelutoimintojen laajentamiselle, moottoriajoneuvoliikenteen kasvattamiseen tähtääville toimille puiston alueella, moottorikelkkareiteille, metsästykselle jne. Hallintoviranomaisella pitää olla poliitikkoja parempi arvojen näkökykyä ja paineensietokykyä talouselämn ja politikkojen suhteen. Korkeista arvoista kiinnipitäminen ei ole este yhteistyölle. Mh on pantu paljon vartijaksi!	
Rinnealueen varastopaikan siistiminen ja tieopasteiden saneeraus (Kolin rinteet)	
Tämä kysely oli liian pitkä, toivottavasti ihmiset jaksaa vastata!	
Luontoa ei saa kaupallistaa liikaa!	
Jos polkuverkosto säilyy nykyisellään, niin hyvä. Ala-aseman aukipito pidemmällä kaudella. Hotellin pihankiveysten reunusten siisteys, heinät rehoittaa. Uusien kotien (katettujen nuotiopaikkojen) rakentaminen kansallispuistoon.	
Minkkikannan hävittäminen Koliilta yleensä ja kansallispuiston saaristosta! Sen vaikutus lintuun on keskeinen.	
Jatketaan samaan rataa!	
Jos uraankaivos tulee naapuriin, koko alueen voi unohtaa (toteuma maailmalla kaivauksen lähellä on parisataa kilometriä säde...). Eikö MH:lla ole mitään auktoriteettia tässä maassa näissä asioissa?	
Ei liian kovaa vuokraa toimitiloille, ei toisaalta liian halpaakaan, kannustettava toimintaan. Pidettävä omat paikat auki. Jäätie tarjoaa mahdollisuuksia, samoin nopea lautta. Koliilla toimijoilla tieto hajallaan, vaikea tietää kuka pystyy mihinkin, saatava oikeat ihmiset osallistumaan.	
Toivottavasti Metsähallituksen toiminta pysyy nykyisellään, jokamiehen oikeudet säilyy ja retkeilypalvelut alueilla.	
Luonnonsuojelun alueiden käyttöön maalaisjärkeä mukaan, ei tehdä niistä kiellettyjä alueita.	
Selvitystyöt, jotka ovat meneillään ok. Tietoa tuloksista sekä tuoreina luentoina että tarkkoina julkaisuina, kiitos.	
Kansallispuistojen status nostettava lain vaatimalle tasolle, kansallispuiston merkitys tunnustettava kansallisella tasolla - kansallispuistot kansalaisille tärkeitä asioita. Arvoasetelma kuntoon, niin luontomatkatilu kehittyy.	
Metsähallituksen pitäisi ottaa selkeästi kansallispuistojen aluekokonaisuuksia haltuun, ei yksittäisiä kohteita, muistettava mm. matkailureitit ja asiakasnäkökulma.	
Palkatkaa lisää väkeä, ettei entiset uuvu.	
Lkm	13

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 191 Marika Yliniva ja Essi Keskinen 2010: Perämeren kansallispuiston vesimakrofytit - peruskartoitus ja näytteenottomenetelmien vertailu
- No 192 Juutinen, R. ym. 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – kasviyhteisöjen ja ympäristön rakenteen tarkastelu. 59 s.
- No 193 Juutinen, R. (toim.) 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – hyönteislajiston tarkastelu ja koko hankkeen yhteenveto. 133 s.

Sarja B

- No 142 Sarlin, A., Nygrund, S. & Meriruoho, A. 2010: Företagsundersökning i världsarvet Kvarkens skärgård 2009. 46 s.
- No 143 Sarlin, A., Nygrund, S. & Meriruoho, A. 2010: Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen yritystutkimus 2009. 48 s.
- No 144 Hyttinen, R. & Kortelainen, T. 2010: Pyhätunturin luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 48 s.
- No 145 Airaksinen, S. & Kuusiniva, M. 2010: Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2008–2009. 39 s.
- No 146 von Boehm, A. 2010: Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010. 60 s.
- No 147 Laukkanen, M. 2010: Kolin kansallispuiston yritystutkimus 2009–2010. 67 s.

Sarja C

- No 75 Metsähallitus 2010: Vorlokin Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 48 s.
- No 79 Metsähallitus 2010: Aatsinki-Onkamon, Peuratunturin ja Suksenpaistama-Miehinkävaaran Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 61 s.
- No 80 Metsähallitus 2010: Kolvananuuro ja lähialueet Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 77 s.
- No 82 Metsähallitus 2010: Metsäkylän Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2009–2018. 41 s.
- No 85 Kyöstilä, M., Erkkonen, J., Sulkava, P. & Lohiniva, S. 2010: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. 82 s.
- No 86 Pulkkinen, P., Partanen, T., Kiiskinen, A. & Laakkonen, M. 2010: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kalavesien hoito- ja käyttösuunnitelma. 40 s.
- No 87 Laukkanen, M. 2010: Kolin–Ruunaan alueen luontomatkailusuunnitelma. 39 s.

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-834-3 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut